

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körut 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Kiadja: **BRAUN SÁNDOR**
A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Felhívás keringőre.

Budapest, július 12.

(v.) A képviselőház mai ülésén az ellenzék egyik szónoka közállapotaink elsatnyulásának legfőbb okául a kisebbség szétforgácsoltságát jelölte meg. Elpanaszolta, hogy ahányféle az ellenzék, ahányféle huz, holott a nemzet érdeke a kisebbség támadó erejének egységes érvényesülését követelné. Ez a bírálat tetszetős, de igaznak csak félig igaz. A nemzet érdeke valóban jól járna, ha egységesen tudna fellépni az ellenzék. De csakis akkor, ha a parlamenti harcban egységesen fellépő ellenzék az elvi alap dolgában is egységes volna. Azonos vagy legalább rokon törekvésű ellenzéki árnyalatok egymással szemben való visszavonása csakugyan gyengíti a nemzetet s ily országos csapással szemben helyénvaló és jogosult az ellenzéki erők tömörülésére, taktikai és szervezetszerű egységre való felszólítás. Ámde az együttműködés olyan parlamenti pártok és töredékek közt, amelyek elvi alapon sohasem tudnának találkozni, tövöt hozó bajosan lehetne. Mert ha egyesült erővel lerombolták mindazt, amit vagy talán inkább akit lerombolandónak tartanak, mi fog majd azután következni? Akkor a helyett, hogy egységes alaprajz szerint építenék meg a jobb jövődönök előfeltételeit, egymás között vesznének össze s egymás fejéhez hajigálnák a közös erő-

vel megemmisített multnak omladékaikat. Nem erkölcsös dolog a tagadásban egyesülniük olyanoknak, akik az alkotásban egymást soha nem tudnák megérteni.

Nem az tehát a baj, hogy az ellenzék annyiféle huz, ahányféle töredékből áll, hanem inkább abban áll közéletünk szerencsétlensége, hogy az ellenzék azért huz sokféle, mert egymással nem rokon, egymás törekvéseiért kölcsönösen lelkesedni nem tudó, sokféle töredék alkotja a nemzet törvényhozásában a kisebbséget. Ha sokféle az ellenzék, akkor szinte természetes, hogy nem tud egységesen fellépni; hiszen minden egyes töredéket más-másféle irányba terelnek elvei s az elvek különféleségéből eredő különböző törekvései. S nagyon fölületesen gondolkodik a politikai közélet orvoslásáról az, aki a már meglévő bajokat egy még nagyobb szerencsétlenséggel: az ellenzéki pártalakítások őszinteségének kiirtásával akarná tetézni. Nem gyógyítása volna ez a közéletnek, hanem esztelen kuruzslás, amely a nemzet politikai kórságát csak fokozni tudná. Aki igazán gyógyítani akar, az ne a tüneteket távolítsa el, hanem keresse föl és szüntesse meg a betegség kuftejét. Nem egységes taktikai föllépésre kell hát egyívő toborzani a tarkánál tarkább elvitalmu ellenzéki pártokat, hanem egységes elvi alapra kell őket hozni s az eszmék és törekvések azonossá-

gának hatalmával kell aztán a lelki-leg egységessé gyurt táborba harcba vinni.

Avagy mely lelki közösség állhat fönn egyfelől az Ugron-csoport közt, amely az önálló vámterület érdekében való minden erélyes akció elől — nyilván a vele suttymban barátkozó nagybirtok kedvéért — állhatatosan és gondosan kitér, s másfelől a Kossuth-párt ama zöme közt, amely őszintén foglal állást a gazdasági különválás mellett, még pedig nemcsak a közjogi kapcsolat lazításának szempontjából, hanem azért is, mert velünk együtt meg van győződve, hogy demokratikus és haladó politika, tehát a legnemzetibb magyar politika csakis az önálló vámterület sorompóin belül lehetséges? És miféle lelki rokonság képzelhető el ama Bánffy Dezső közt, aki a magyar vezényszó és az önálló vámterületet határozottan és tüstént akarja s a klerikális velleitásokat föltétlenül elutasítja magától, és ama gróf Apponyi Albert közt, aki a vezényszó dolgában egy formulával akarja a nemzetet kiélegeteni, a gazdasági különválást „csak hosszabb átmeneti idő multán“ kívánja s akinek ajkáról még soha egyetlen tiltakozó szó sem hangzott el a nemzeti erők szétforgácsolására törekvő klerikalizmus ellen? És mit szólunk a néppártokról, amely a parlamentben lepezetlenül uszítja a civillista ellen a kisebbséget, de sajtójában épp olyan lepezetlenül

TÁRCA

Lopják az életet.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Józsa Antal.

A Jóska gyerek már nagyocská gyerek. Pipája is van, vörös cserépből, rezes a kupakja. A száraat maga sütötte ki hozzá tüzes dróttal, kecskerágó vesszejéből. Sallangot rá színes, tarka fonálból a Zsófi kötött, az a feketehaju, pufók, szép csitrilány a szomszéd tanyáru, akivel libaörzés közben a mesgyn szokott együtt üldögélni. Jól is megbubolták mindkettejüket, mikor egyszer a két idegen fölt liba beleszabadult a kölesbe. A köles még hagyján, mert az valamelyik harmadik gazdáé, hanem a libákat aligság alig lehetett szétválasztani, ki melyiké: az Ijjászéké-e vagy Sudárnéé?

Nagy patália esett ebből akkor. Egy az, hogy a két szomszédasszony még nagyobb haragosa lett egymásnak, mint eddig volt, más meg, hogy Kullogó Gergő — amit nem is reméltek volna tőle — böcsüst hozott a köleskárta és a rőndérkapitány ur nagyon igazszívü ember, hát úgy ítélte, hogy a hét forint ötven krajcár mezei kártérítést meg azonfölül a böcsüsdíjat ketten közösen tartoznak megfizetni: az Ijjász Imre és a Sudár Sándorné; kire mi jut, testvériesen, amiképpen hogy a kárt is a két család libái közösen tették.

Ijjász Imre felesége sehogy se tudott belegyőződni ebbe az igazságtételbe. Váltig csak azt hajtogatta nagy köhécselve, hogy annak a nyelvesnek, már mint a Sudárnénak, a libája sokkal nagyobb csapat, több is benne a gunár, hát bizonyára azok tették a leribolt kölesben a kár nagyobbik részit. Hanem hát nyilván az a kikapi kapitány is csak arra nézett, hogy milyen szép számok asszony ez a Sudárné szentem, aki még bizonyosan rítt is hozzá egy verset, mert érti az a módját!...

— Maga is bizonyosan azért egyesült bele az ítéletbe!... mondja az urának.

— Miér te, no, miér?

— Hát azért!... rántja meg a vállát az asszony. Hej rossz embőr maga, de az még rosszabb asszony.

— Ne szidd, nem tud róla senki semmit.

— Majd kitudódik!... Csak én ne tudjak, mert a szőmit kaparom ki!...

Igy dohogott magában, néha még jó fennszószóval is, Ijjászné gazdasszony hetekig, hogy a szél át-átvihette a hangot a szarkás tanyáig, amelyekben a Sudárné kiindott az özvegységével.

Hátha még azt tudta volna Ijjászné, amit csak a városházán tudnak, hogy nemcsak a felét, hanem az egész kárt az ő ura fizette meg nagy gavallérosan:

— Szőgény özvegy asszony ez, kapitány ur. Én jobban mögbirom. Ha a Kullogó szomszéd nem röstelli elkivánni, lögyön vele boldog. Itt az egész, ni!

Nöde ebből az asszony nem tudott semmit. A nagy harag azért így is csak megvolt. Azótátuk fogton a két suttó gyereknek kerülni kellett egymást. Hát Jóska csak magában pipázgatót az árokparton. Pedig szerette volna megmutatni, hogy már masinatartója is van, szép sárgarézbul való. Csak úgy pattog a ráspolys végin a kénes gyújtószál. A Modokék béresitől eszerte egy cirom-ostortét. Huszszor is rágyujt belőle egy nap a krumpliszárbul került föjajta szőresögös dolmányra. Most már különben is aranzszirozott a pástorkodásban, merthogy a koudát őri a tarlókon, valahogy a kereszték tövébe ne turkáljanak.

Ahogy ott vigyázza a szanaszét barkácsoló állatkáit, azt mondja magában a Jóska gyerek: — Mégis csak jó az embőr a háznál! Lá-e a mi földünkön sokkal sürribben vannak a csomók, mint a Sudárné földin. Pedig egy a föld, csak más a gazda.

Éppen hogy ezen gondolkozik, ballag az apja. Egy pár eső sütnivaló kukoricát hoz a kötényében. Hogy odaér, azt mondja neki:

— Ne, süthetsz.

A gyerek meg elmondja neki, hogy min gondolkozott az előbb. Hogy nekik több rozsüzájuké termett egy láncon, mint a Sudárnénak kettőn.

— Az ám, — mondja az apja. — Ládd, ilyen gyámoltalan az asszony, ha embőr nélkül van. De azért derék asszony az, nem mén az tönkre így se! Kipótolja neki egyből-másbul az Isten.

— Ki ám. Ehun-e, szénája is csak annyi van,

piszkolódó támadásokkal illeti a függetlenségi tábornak a civilista ellen mennydörgő szónokait? Ha mostanában ezek a pártok és töredékek annyifelé szítanak, ahányan vannak, akkor e siralmas állapotban van legalább öszinteség, mert taktikai szétforgácsolttságuk megfelel elvi szétforgácsoltságuknak. Ám mi haszna volna a nemzetnek abból, ha e heterogén pártok és töredékek ideiglenesen a szegre akasztanák egymással homlokegyenest ellenkező elveiket és az elvi tartalom nélkül sztkölködő rombolás művére egyesülnének? Ha elbuknának e küzdelemben, nem őket érné a vereség, hanem a nemzetet. De ha győznének, akkor volna csak igazán baj, mert a fölborított politika helyére nem tudnának új egységes politikai irányt inauguralni, diadalmas táboruk a küzdelem befejeztével újra szétfoszlaná annyifelé, ahány töredékből koalíciójuk összeverődött. Ez a győzelem tehát csak növelné a fölfordulást, tetézné a zavart s egymás ellen törő hullámok vad zajlásába dobná az ország hajóját.

Elvi egységre kell tehát az ellenzéknek törekednie, nem pedig holmi taktikai együttműködésre. Tessék helyesen fölsmerni a nemzet valódi szükségleteit. A kormányval szemben, amelynek politikája kifejezetten konzervatív jellegű, tessék olyan ellenzéki programot vinni az ország elé, amelyben a demokratikus haladás bontja ki zászlaját. Ne a kulisszák mögött tessék ellenzéki celszövevényeket folytatni, hanem nyílt színen s emelt homlokkal a nemzet igazi érdekeinek hathatós védelmét megszervezni. Tessék foganatos hitelpolitikát csinálni, amely a kisémbert kiragadja a nagytőkének szípolyozó csápjai közül. Tessék nemzeti birtokpolitikát csinálni, amely a földétség-gyötörte magyar parasztságot a hazai föld hantájához köti s a kivándorlástól visszatartja. Tessék becületos és igazsá-

gos adópolitikát csinálni, amely a közterhek oroszlanrésztét a köznép, a polgárság s a tengődő középbirtokosok vállairól az ingó és ingatlan nagytökére hárítja át. Tessék megszervezni az önálló vámterület parlamenti ligáját, amely az országot kiemeli a vámközösséggel válhatatlanul kapcsolatos gazdasági nyomorúság hinárából. És tessék e nagy célok biztosítására érdekében olyan választási reformot követelni, amely a törvényhozói hatalmat, amely néhány százezer ember előjogává satnyult, a nemzet millióinak közkincsévé teszi. Erre az elvi egységes alapra méltóztassék az ellenzékét ráhelyezni s akkor jogosultsága is, foganatja is lesz a taktikai egységre való buzdításnak. Ám ilyen elvi egység hiányában a taktikai együttműködés a közéletnek amugy is sivar. kuszáltságát fokozná csupán. Rakovszky István Kossuth Ferencel, Bartha Miklós Bánffy Dezsóval, Apponyi Albert Vázsonyi Vilmosmal s mindezek egymással hiába kötnek frigyot: a közvélemény támogatása nélkül nem mennek semmire, ezt a támogatást pedig csakis olyan program segítségével tudják elérni, amely nyílt sisakkal száll a porondra a haladás és a demokrácia érdekében.

„Ér-e Hock öt perct?”

Budapest, július 12.

A t. Ház mai ülésén, ha szabad magunkat úgy kifejeznünk, arra a kérdésre kereste a választ, hogy ér-e Hock öt perct. Öt perc még a világ életéből, az nagy idő. De öt perc egy pihenésre tulontul rászolgált, kétesztendei harccal kifárasztott parlament idejéből rettenetesen nagy idő. Legáltalán Tisza István, Magyarország miniszterelnöke így gondolkozik s ma inkább volt hajlandó félórát a házszabályok körül csatározni s harminc perct az elvi kérdés tisztázására elfecsérelni, semhogy belenyu-

godott volna, hogy a t. Ház Hock János nagy szónoki cselekedetét ötpercnyi szünettel honorálja. Lengyel Zoltán, Polónyi Géza és Ugron Gábor készségesen kiutványozta volna a kőbányai plébánosnak ezt a kis időjutalmat, de a takarékos Tisza nem sajnált harminc perct az elvére, ellenben megtagadta az öt perct Hocktól. S így meg lesz öröktive a t. Ház naplójában, hogy Hock János nem ér ötpercnyi szünetet.

Ne hallgassuk el azonban, hogy Hock János önmagára nézve már korábban megoldotta a kérdést. Mert beszéde közepén, ahol ez csak tőle függött, kért és kapott ötpercnyi szünetet.

Egyebekben az ülés csöndes, unalmas és fölösleges volt. Mindössze három szónok huzta ki az egész öt órát. Szalay László, Hock János és Babó Mihály. Hogy ez a hármasszövetség valami csudát művelt volna, ne fogjuk rá. Semmit se művelt, csak beszélt. Leghosszabban Hock János, aki legújabb szerepe szerint a darabokra szakadt ellenzék összeenyvezésén fáradozott, még pedig meglepő sikerrel, mert a régen hallgató frakciók ma ujult erővel szidták egymást s mig Rakovszky István gunyolta a „leszerelőket”, addig a Kossuth-párt kárörvendéssel emlegette a „föl sem szerelőket”. Szóval, a kánikulai szentbeszéd hatása alatt a leszerelők és föl sem szerelők barátságosan hajba kaptak s talán ezt a fényes eredményt akarták öt perccel honorálni, persze a közös kasszából, az ország idejéből.

Katalogust ma nem olvastak. . . .

A képviselőház ülése július 12-én.

— Kezdeté délelőtt 10¹/₂ órakor. —

Elnök: Jakabffy Imre, majd Perczel Dezső. A kormány részéről jelen vannak: Gróf Tisza István, Lukács László, Berzeviczy Albert, Nyíri Sándor.

Elnök: Megnyitja az ülést s jelentést tesz azokról a képviselőkről, akik távolmaradásukat igazolták.

Vancsó Gyula előadó benyújtja az igazságszolgáltatási bizottság jelentését Konkoly-Thege Sándor képviselői tiszteletdíja tárgyában.

Napirenden van

a civilista

felemeléséről szóló javaslat általános tárgyalása.

mint nekünk, pedig kevesebb termött az ő lapján. Hát hogy lehet ez? Nem tudom, nem oda került-e az a két bogya, amit tőlünk az idén elloptak?

— Ne beszélj ilyen bolondokat!

— No, én csak azt mondom, hogy vigyáznunk a köröszökre.

— Mit tudsz te ahhoz. . . No, van-e masinád, hádd gyujtsak rá én is. Köll lönni, hisze én adtam. . . Astán behajthatás.

Odabenn a tanya udvarán megin nagy kiabálás van. Ijjászné kiabál, pedig belefájdul a melle, mert hektikás szegény. Mondta már a doktor is, hogy kimélje magát.

— Már mögin a Sudárnéval van baj? — Kérdi az ura.

— Mind ott voltak a tyukjai a zabba, csapatostul! — köhéssel a vékony dongáju asszony.

— No, nem sokáig járnak már bele, majd learatjuk azt is gyűvő hétón. Éppen arról akartok beszélni, hogy beszélj a városba a részesökér, mert már kipörög a szem belüle.

— Mögin mén ken? Mindig éceka mén ken? Nem lőhött vóna azt nappal elvégezni!! Jó, jó, nem köllök én már! . . . Hiszen tudom. Bezzeg köllöttem, még egészséges vótam! Kettő helyött is huztam az igát. . .

— Ej, anyjuk, anyjuk, ne óbégass már no. Nem ugy van az. De már csakugyan mönni kell azokér a részesökér.

Azzal Ijjász Imre ballag az istálló felé és befogja a két híres hóka lovat a zörgős tengelyü

kocsiba. A vézna asszony beköhéssel a pitvarba a fiának, aki ott a sült kukoricaszemeket morzsolgatja le a csutkáról.

— Hej, rossz az embörök! Ne légy olyan, mint az apád!

Hogy a teheneket is megfejték, a fiu azt mondja az anyjának:

— Édös anyám asszony, én vigyázok az éceka! Hun is van a szüröm? . . .

Aztán kifüstölik a szunyogokat. Az asszony még sokáig köhéssel. El-elszundikál, megin csak fölébred.

— Alszol-e Jóska? Ha nagy löszöl, tanulj ebből. Ne végy el vézna, beteges lányt. Ládd, a Sudárné még most is milyen erős, vas! . . . Itt vagy-e Jóska?

A Jóska nincs sehol. Az anyja magára kap valamit és kiszalad a hangtalan éjszakába. Felhős van. A hold se süt. A Virág ökor kolompját hallja a kis erdő felül, ott az ő gulyásuk legeltet. Emínnét a keresztet felül vasas kocsí tengelye kerepel. Arra veszi az utat. A kutyák alusznak, ki a szörűben, ki az akol mellett. Egyet felrug közzük:

— Gyere, Tigris, gyere!

A fehérszörü kutya nagyot vakkant és aztán baktat az asszony után. De tovább nem ugat. Ott ismerősök vannak! Az hát: a Jóska! Ott lesekodik a dinnyeföld szélén. Amodébb a rozsföldön fekete árnyékok. Lopakodnak az egyik csomótól a másikig. Amelyik mellett megállapodnak, azt fel is rakják.

— Édös anyám asszony, lopják az életöt!

— Látom fiam, látom. De most mit csináljunk? Embörök vannak ott! . . . Még agyon is ütnek. Tigris, Tigris, fogd mög!

A kutya egyet-kettőt vakkant, azután lefekszik vagy egereket kajtat.

— Jóska fiam, Jóska, van-e masina nálad?

— Van édös anyám, van. Az édös apám adta.

— Ha miénk nem maradhat, az övéké se lögyön! — mondja az asszony. A gyerek rábólint:

— Tudom én már, mit köll itt csinálni!

Azzal nekirugaskodik. Utol is éri a megvakott lovas szerket, amelyiknek a tetejében ott ülnek a lopók.

— Na, megállj, — gondolja Jóska, most lesz a végétlet! Miközben felkapaszkodik a saroglyába és addig-addig mesterkedik, míg meggyújtja a kalászos élet száraz szalmáját. Hogy lobbót vet a láng, ujjongva leugrik a szurós tarlóra.

— Netek kutyák! Aztán várja, hogy mi lesz. A sárka szalván szalad a láng, mintha petróleummal öntötték volna le. A fent ülők ijedt rémüldözéssel kapkodnak a gyeplü után, de a lovak megvadultan száguldanak. Egy ember leugrik a magas üléshől, látszik, hogy sántít is utána. A lovak elé torpan, sorba veri őket az ostornyéllal és azok megállanak. A hámisztrán-gokat lehajítja és szalad a lobbó kocsizhoz, ahon-

Szalay László: Kifogásolnia, hogy a szabad-
elvű párt tagjai nem vesznek részt a vitában s a
néppárt nem vall színt.

Nessi Pál: Nem szabad nekik!

Szalay László: A néppárt félti a kormány-
képeséget. A civillista felemelésének megtaga-
dása nem illoyalitás. A függetlenségi párt király-
hűsége kiállja a próbát, de a nemzet érdekeit
nem fogja feláldozni. Egészen más szemmel néz-
nek ezt a törvényjavaslatot, ha csakugyan volna
magyar udvartartásunk, amelyben kifejezésre
jutna a magyar nemzet önállósága.

Az udvartartásra eddig áldozott összegek is
felülmúlják azt a mértékét, amelyet az ország
pénzügyi helyzete szab meg. A népnevelésre nem
jut, a lelkészek fizetése nyomorúságos, az egyházi
adók sok helyen az állami adók 200—300%-át
teszik, közegészségügyre nem jut, közel tízezer
elmebeteg nem tudunk elhelyezni, de a ránk nézve
teljesen idegen udvartartásra két millióval többet
akarnak költeni. (Zajos helyeslés a szélsőbalol-
dalon.) Felolvass egy részt egy imént megjelent
röpiratból, amely azt mondja, hogy a trónörökös
nem is akar megismerkedni a magyar miniszter-
elnökkel. Ausztriában nyolcszor annyi udvari
szállítói címet osztottak, mint nálunk; ez jel-
lemző, mert az érte járó díj az illető ország köz-
gazdasági intézményeinek javára szolgál. Nem szá-
vazza meg a törvényjavaslatot, hanem a függet-
lenségi párt részéről beadott határozati javaslat-
hoz csatlakozik. (Élénk helyeslés a szélsőbal-
oldalon.)

Hock János: Jogcime e törvényjavaslat el-
utasítására, hogy a mostani kormány lábball ti-
porja a nemzeti érzéseket, erőszakos és aulikus
irányt követ. Elvárataival együtt Apponyi ha-
tározati javaslatához járul, hogy végre-valahára
tisztán lásson ő felsége s meggyőződhesse róla,
hogy minő jogos igényeket kapcsol el a nemzet a
civillista felemeléséhez. Ha a többség nem fogadja
el Apponyi határozati javaslatát, akkor ő és el-
váratai még az eddigi civillistát sem szavazzák
meg. Állásfoglalásukat attól teszik függővé hogy
milyen mértékben hajlandó a kormány a nemzet
jogos kívánásait a költészetes keretében telje-
síteni. (Helyeslés a baloldalon.) Örül rajta, hogy
pártja ebben a kérdésben egy irányban haladhat
Apponyi táborával s az ellenzék árnyalatait
együttesen működhetnek, mert éppen az a baj,
hogy az ellenzék erejét szétforgácsolják külön-
böző szempontok. A felekezeti kérdések, amely mő-
gött hiába keresnénk mély vallásos meggyőződést,
egy nagy hazugság a mi közéletünkben. Nem
annyira a kormány nemzetellenes törekvései, mint
az ellenzék gyöngesége és villongásai rombolják
az ország javait.

Rakovszky István: Az örök leszerelés.

Endrey Gyula: Az elszelés a civillista elől!
(Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Bakonyi Samu: Mi itt vagyunk és küzdünk!
De önök?

Hock János: Olimpiai gyönyörűség ez a
széthuzás a kormányynak.

Endrey Gyula: Ez a régi rendszer, a rágál-
mazás amonnan!

Hock János: Az az államférfi fogja ezeket
a betges állapotokat meggyógyítani, aki meggyő-
-

nan nagy sikongatva hullik le egy égőruhas asz-
szony. Elesapkodja róla a lángot a tenyerével,
de annak már vége.

— Jaj Istenem, jaj istenem, jaj édes iste-
nem! vijjog az égő asszony a földön. Jaj, de
megvertél, irtalmas Istenem!...

A gyerek pedig megszólal elesudálkozva:

— Hát kend az, édes apám? ...

A lovakat egészen kifogják. Ebben már a
gyerek is segít. Azok szaladnak szabadjárta.
Azonközben a köhögős asszony is odaér:

— Hát te vagy az Sudárné? Te vagy, te
vagy? ... És zokog keservesen. Aztán odaszól
keményen a fának:

— Ne tudjon erről senki semmit, mert
összetöröm a csontjaidat!

Bizony meghalt a szép Sudárné. Belehalt.
Nem tudta meg senki, hogy igazán mibe. Az
urak is kijötték. Azoknak is csak azt mondták,
hogy feldől a petróleum lámpa, az az oka
mindennek. Ebbe maradt.

A kis Zsófi árva lett, anya nélkül, apa nél-
kül. Ijjázná azt mondja az urának:

— Legyünk az anyja, legyünk az apja,
Fogjunk fel rajta. Sudárné lánya: erős, egész-
séges, szép mint a vas. Eztán már ugyse lopja
majd senki az életet. De az enyimnek vége van.
A fiam, a fiunk ... Majd az másképp lesz ...

zódésében komoly, nemzeti érzésében hajthatatlan
és az eszméket tömöríteni tudja. Az a gyanu kap-
pott lábra, hogy Magyarország a hatalomért,
összekötésekért mindent és mindenkit meg le-
het vásárolni. Ez ellen a gyanu ellen össze kell
fogni.

Ugron Gábor: Nem szentelt vízzel!

Hock János: Magyarországon mindig kor-
mányzati tévedések vágják utját a nemzet
haladásának. Bátran tehetik a kormányok —
mondotta az egykori Grünwald Béla — mert ez
a nemzet nem elég erős arra, hogy őket büntes-
se. Ha felteszi is a miniszterelnökről, hogy
neki meggyőződése, hogy ez a nemzet nagygyá
csak a dinasztia szolgálatában lehet, azt nem
tudja róla elhinni, hogy lemondással, a nemzet
jogainak eltiprásával boldogítani akarja Magyar-
országot. Lemondások árán nemzeti jogokat so-
hasem vtvánk ki. Tisza Kálmán óta a kormányok
csak a párturalmat akarták állandósítani, de egy
pillanattal sem törődtek például a magyar diplo-
máciai képviseletben megnyilvánuló nemzeti ér-
dekkel. Így aztán nem csodálkozunk a galaci kon-
zultion. Ma a kormányképesség nem attól függ,
hogy kiben testestül meg a leghatalmasabban a
nemzeti eszme, hanem ki tud a legjobban meg-
hunyáskodni.

Őt perenyi pihenőt kér, majd a szünet után
azt fejtgeti, hogy milyen nemzeti veszteségek
árán jutott uralomra a mai kormány. Feláldozta
a magyar vezényleti nyelvet. Aztán a külképví-
seletben Magyarország önállóságának, államisá-
gának kifejezésre jutását; a gazdasági érdekeket
martialéki dobta a közösségek és a 14. szakasz-
nak s most máglyára akarja rakni a magyar ud-
vartartáshoz való jogunkat. Tisza Kálmán nem
igy gondolkozott.

Gabányi Miklós: A papa! (Derűtség a
szélsőbaloldalon.) Messze esett az alma a fá-
jától!

Hock János: Felsorolja, hogy milyen kevés
magyar ember talált alkalmazást az udvarnál.
Apponyi régen óva intette a kormányt, hogy in-
kább ne legyen magyar udvartartás, de ne csi-
náljanak belőle új közös intézményt.

Polónyi Géza: Akkor mondták Wekerlének
gunyból, hogy állítsa vissza a nádori méltóságot!
(Egy hang balról: Ki a forrás? Derűség.)

Hock János: Azzal biztattak akkor, hogy
várjuk meg, míg kiépül az új királyi palota. Az
új királyi palota már áll, de üres és üres is ma-
rad, Bécs pedig tovább hizik a magyar pénzen.
Nem szavazza meg a civillista felemelését.
(Élénk eljenzés a bal- és szélsőbaloldalon. Fel-
kiáltások: Őt perc szünetet kérünk!)

Elnök: Csak egy órája, hogy szünet volt!

Polónyi Géza: Jó lesz ezeket az igazságo-
kat kissé megbeszélni! (Felkiáltások jobbról:
Tessék!) Nem az elnök kegye, ha szünetet ad!
Ez a Ház joga!

Elnök: A házszabályokat az elnök alkalmazza!
(Nagy zaj és felkiáltások balról: Szünet-
tet kérünk!)

Polónyi Géza: Az elnök joga a Ház joga!
Lengyel Zoltán kéri az elnököt, hogy telje-
sítse az ellenzék egyhangú kívánását.

Nessi Pál: Erőszak ellen erőszak!

Gróf **Tisza István** miniszterelnök: Nem
fogja az ellenzék célját elérni időfecsérléssel.
Hisz különben is mindössze heten lelkesednek a
szünetért. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) Az el-
nök helyesen jár el, amikor azt lehetetlenné
teszi.

Lengyel Zoltán személyes kérdésben azt
feleli, hogy a miniszterelnöknek egy rövid tör-
vényjavaslatra több pénzbe kerül az országnak,
mintha ő még tíz cikluson át képviselő volna és
folyton beszélné!

Polónyi Géza: A szünettel a képviselőház
régi gyakorlat szerint kiváló nagy szónoki ha-
tást szokott jutalmazni. (Derűtség jobbról.) Ezt
megérdemli Hock hatalmas beszéde.

Ugron Gábor tiltakozik az ellen, hogy az
elnök tendenciózusan alkalmazza a házszabályo-
kat. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Egy órája alig van, hogy szünetet
adott, most még nem fáradt ki a Ház türelme s
nem elég, ha valakinek kedve kerekedik szünetet
kérni. (Helyeslés jobbról.)

Polónyi Géza: Álljunk fel, akik szünetet
akarnak! (Az egész szélsőbaloldal feláll: Szü-
netet! Szünetet!)

Elnök: Folytatjuk a tanácskozást!

Babó Mihály hosszasan beszél arról, hogy
csak azok akarják a civillistát emelni, akik ér-
demeket akarnak szerezni a királynál, de azal-
lan nem törődnek, hogy az ország nem bírja a ter-
hek emelését.

Elnök: A vita folytatását délután 3 órakor
holnapra halasztja.

bunában Vuja Péter szászka képviselő válasz-
tóinak egyrésze nyílt levelet közöl. A választók
rosszalásukat fejezik ki, hogy Vuja nem foglalt
állást a közeletási törvényjavaslat ellen, me-
lyet ők az oláhokra nézve veszedelmesnek tar-
tanak. A nyílt levélben felszólítják Vuját, hogy
lépjen ki a szabadelvűpártból, amely ugy sem
múltó erre a névre s követendő példának állít-
ják eléje **Vlád Aurélt**, a hunyad-dobrai képví-
selőt. Végül kijelentik, hogy csak egy választ-
jék meg ismét, ha az oláh nemzeti érdekekért
sikrasszall. A **Tribuna** e nyílt levél ötletéből föl-
hivja ez összes oláh választókat, hogy utasítsák
képviseelőjüket **román nemzeti politikára**, ha pe-
dig erre nem lennének hajlandók a képviselők,
akkor kimélet nélkül meg kell őket buktatni.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, július 12.

Kuroki szakadó esőben, türethetetlen
forrásghban nyomul első hadseregével
Liaojang felé. Port-Arthur előtt pedig az
ostromló sereg bevette **Liaojen** erődöt és
Csungtaót, a vár kulcsát. Liaojang és Port-
Arthur messze vannak ugyan egymástól, de
orsuk azért szorosan összefügg. Mert ha
Liaojang elesik, akkor Port-Arthur védésé-
nek nincs többé semmi értelme. Felszaba-
dító seregére nem számíthat, a japán tel-
erővel szemben pedig lehetetlen megál-
lania. Ellenben ha Liaojang előtt diadalt
arat Kuropatkin, akkor a Port-Arthurt
ostromló seregnek sietve el kell vonulnia,
mert különben az oroszok körülfogják.

De ugy látszik, hogy Kuroki bizonyo-
sabb a győzelmében, mint Kuropatkin. Mert
míg az előbbi mit sem törődve az időjárás-
sal, biztos terv szerint nyomul előre, addig
az utóbbi még mindig görcsösen ragaszkod-
dik a visszavonulás taktikájához. Pedig jól
tudja, hogy a hare kikerülésével sorsára
bizta Port-Arthurt, de másrészt tudja azt
is, hogy kudarcra sietteti az erőd kapitula-
cióját. Ki csodálkozhatik tehát azon, ha az
orosz fővezér olyan nehezen határozza el
magát, ha nem akar mindent egyetlen kár-
tyán kockáztatni? Ugy látjuk azonban,
hogy a körülmények már legközelebb véget
vetnek Kuropatkin habozásának. Kuroki na-
gyon siet és ha elzárja előtte a Mukden
felé vezető utat, akkor kénytelen lesz a
harcot elfogadni és akkor nemcsak a szá-
razföldi háború, hanem Port-Arthur sorsa
is el fog dőlni. Persze csak egy időre. Mert
Oroszország el van határozva, hogy végző
ereje megfeszítésével is diadalmaskodik
végre a japánokon. Ebben a tervében
nagy segítségére van Németország, mely,
ugy látszik, biztosítékot nyújt az orosz
birodalomnak arra nézve, hogy hátban
és oldalvást nem kell semmitől sem
félennie és Lengyelország belsejéből bátran
szállíthatja csapatait, tüzéségét és muni-
cióját a harcra. Vagy elképzelhető-e más-
képpen Witte orosz pénzügyminiszternek az
a készsége, melylyel Bülowhoz siet Nor-
derney-be hogy végleg megkösse a német-
orszag kereskedelmi szerződést? Bizonyos,
hogy Witte engedményeket visz magával és
hogy Bülow megadja érettek a kellő rekomp-
penzációt, mely nem lehet más, mint hogy
előkészíti a talajt nagyobb orosz kölcsön
elhelyezésére és biztosítja Wittét arról,
hogy az orosz birodalomnak hosszú nyugati
határán nem kell semmi veszedelemtől tar-
tania. A két államférfi találkozásához kü-

BELFÖLD

A románok nemzeti politikája. A tulzó
románok lapjában, az *Aradon* megjelenő Tri-

lőben a legjobb kommentárt a német császárnak hadba vonuló orosz ezredéhez intézett rendkívüli, sőt tulmeleghangu üdvözlő távirata szolgáltatja.

Ime az első nagy változás, melyet a keleti háború Európa politikai konstellációjában előidézett. Lesz bizonyára több is.

Port-Arthur ostroma.

London, július 12.

Egybehangzó jelentések szerint a japánok két különböző oldalról operálnak a vár ellen; egy hadoszlop a keleti part mentén Dalny felől nyomul előre Port-Arthur ellen, míg egy másik hadoszlop Kvantung félszigetén a főúton az első hadoszloptól függetlenül igyekszik területet hódítani. Az első hadoszlop mult kedden a flotta támogatásával bevette a Liaojen erődőt, ahol az oroszok nyolc várágyút hagytak hátra. A japánok az ostromnál nagyon sok embert vesztek. A második hadoszlop Szuiszing ellen készít elő döntő támadást. Szuiszing a legfontosabb külső erődk egyike és bevétele valószínűleg nagyon sok áldozatot fog követelni. A japánok azonban minden áldozatra el vannak szánva és elhatározták, hogy az ostromot ezental a legnagyobb energiával fogják folytatni és hogy a vár kapitulálásáig még ebben a napokban ki akarják erőszakolni.

A port-arthuri orosz flottának mult szombati kirándulásáról azt jelentik, hogy ennek célja az lett volna, hogy a japánokat Lungvantang mellett a tenger felől bombázzák. A japánok két hét óta négy magaslatot tartanak megszállva Port-Arthur tőszomszédságában. Az oroszok ezeken a magaslatokon tizenkét hüvelykes várágyukat tartottak, amelyeket a pozíciók kiürítése előtt felrobbantottak.

Csifu, július 12.

A japánok ostrommal bevették Csungkiót a port-arthuri vár kulcsát.

Tokio, július 12.

Togo tengernagy jelenti: Hétfőn éjjélkor japán torpedónaszádok közeledtek a port-arthuri kikötő bejáratához és torpedókat lőttek a Diana mintájára épült őrhajóra. A támadás eredményéről eddig mitsem tudni. A japán naszádoknak nem történt bajuk.

Kajping bevétele.

London, július 12.

Az összes haretéri jelentések megegyeznek abban, hogy Oku csapatai Kajping bevételenél rendkívüli bátorsággal harcoltak. Az oroszok a Kajpingtől délre eső területet félkörben megerősítették és körülbelül harmincezen voltak. Az oroszok most sietve erősítik dásicsaói hadállásukat, amelynek Hájcsönggel együtt kell elesnie, mielőtt a japánok megtámadhatják Liaojangot, amelyet Kuroki erősen szorongat kelet felől.

A japánok előrenyomulása.

Páris, július 12.

A Matin pétervári értesülése szerint, a japánok Kajping elfoglalása óta gyors léptekkel nyomulnak előre Dasicasú ellen. Most mindössze harminc kilométernyire vannak ettől a hadállástól s így már legközelebb döntő események várhatók. A japán hadmozdulatok észak felé és pedig elsősorban Mukden felé irányulnak. Oku csapatainak egy része Niucsvang felé fordul, amelynek megszállása óriás fontosságu volna a japánokra nézve, mert Khina felől láthatnák el magukat eleséggel.

Kuroki első hadseregével, nem törődve a szakadó esővel, feltartóztathatatlanul nyomul előre a főúton és egyéb északfelé levő utakon Liaojang ellen. Az előrenyomulás részleteit szigorúan titkolják. Ugy látszik, hogy az oroszok Hozán mellett, Liaojangtól nyolc mérföldnyire keletre komoly ellentállást fognak kifejteni.

Tokio, július 12.

Oku tábornoktól a következő hivatalos táviratok érkeztek ide:

Július 5. este kilenc órákor: Ma reggel második hadseregünknek egy csapata megverte ezerhatás oroszot, akik Sihodajtól északra keletre egy dombot tartottak megszállva. Az ellenség észak felé

menekült. Erre a mi fősapatunk előrenyomult s addig üzte az orosz lovasságot, amíg mi eljutottunk egészen Jidohovig. Balszárnyunknak egy elkülönítménye elfoglalta a magaslatokat Cákianin körül. Veszteségünk két halott és tíz sebesült volt. Az ellenség, akit jobb szárnyunk vert meg, Kajping felé menekült.

Július 7. Elértük a Táchuhá és Tábóhá magaslatokat és Sakánháj mellett megvertük az ellenséget. Az orosz gyalogság, lovasság és tüzérség észak felé vonult vissza és különböző pontokon csak csekély ellenállást fejtett ki.

Július 9. Ma reggel negyedhat órákor Kajping mellett agyútűzzel támadtuk meg az ellenséget és csakhamar elfoglaltuk a magaslatokat Tá-pintun és Tajkianen körül. Nyolc órákor a megvert ellenség visszavonult, de Sákimun és Hájcsantáj mellett még folytatta hadállásunk ágyuzását és ámbár elvesztette hadállását Kajping körül, mégis újra nagy makacssággal ellenállt, azonban déltájban végképpen megvertük és elfoglaltuk az összes dombos területeket. Az oroszok rálöttek őket üldöző csapatainkra, de délután három órákor végképpen elhallgattattuk ütegeiket.

Pétervár, július 12.

A Brsevice Vjedomosti tudósítója jelenti Dasicasúból: A japánok 8-án tüzérség nélkül nagy tömegekben közeledtek Haidiaohoz. Ütegünk, mely egy magas dombot szállott meg, az ellenség ellen hevesen, jól célozva kezdett tüzelni és a tüzelést két órán át folytatta. A japánok az egész vonalon visszavonultak. Egyidejűleg nyugati irányban hat ellenséges lovasszázad visszavonulását vettük észre. Este felé Szamszonov tábornok megszállotta Haidiaot. A japánok, kik 8-án nagy vereséggel vonultak vissza Haidiaotól, következő nap megújították a támadást. Az ellenség megkísérelte jobbszárnyunknak Haidiao állomásánál való megkerülését, de kozákkütégünk jól célzott tüze fogadta. Az ellenséges lovasság mégis folytatta jobb szárnyunk jobb megkerülését. Szanszonov tábornok csapata, mely nagy kárt tett az ellenségben, visszavonult állásából némi veszteséggel és új állást foglalt a Haidiao körülvevő hegy alatt. Tüzérségünk újra löni kezdett az ellenségre, amely visszavonult egy magaslat mögé. Mikor azonban lövegeink a fejük fölétt robbantak szét, a japánok a hegyek mögé vonultak és tüzérségünk össztüzet kezdett. Csak este-fél volt vége az ostromnak.

Pétervár, július 12.

Liaojangból táviratozzák: A japánoknak az a tervük, hogy annyira előnyomulnak Liaojang felé, amíg Kuropatkin hadműveleteinek alapjától elválgják. A japánok közt erősen pusztit a vérhas.

A cár áldása.

Penza, július 12.

Miklós cár és a trónörökös nagyherceg ma délelőtt érkeztek ide és a vasuton a helyi hatóságok fogadták őket. A fogadásért az uralkodó köszönetet mondott és kijelentette, hogy ma azért jelent meg, hogy a háborúba vonuló csapatokat megáldja. A gyakorlati téren ezután elvonultak a csapatok, mire a cár a csapatok élére lovagolt, a katonáknak szerencsés utat kívánt és megáldotta őket, hogy szerencsésen érkezzenek vissza hazájukba.

Frankfurt, július 12.

A Frankfurter Zeitungnak táviratozzák Milanóból, hogy az orosz kormány egy ottani gyárban 100.000 darab Benedetti-rendszerű golyófogó páncélt rendelt.

Várakozás.

Berlin, július 12.

Pétervárról táviratozzák a Berliner Tageblattnak, hogy Kuropatkin még mindig nem rendelkezik elegendő haderő felett az offenzíva megkezdésére s azért a hadvezetés addig fogja a döntő ütközetet kerülni, míg a megfelelő segédcapatok megérkeznek.

Franciaország és a Vatikán. Párisból táviratozzák: A Matin azt írja, hogy a Vatikán nyolc nappal Nizzard vatikáni francia követ visszahívása után több francia püspöknek utasítást adott, hogy nyujtsák be azonnal lemondásukat. Hir szerint ezek a püspökök tudomására jutatták ezt a miniszterelnöknek és a vallásügyi miniszternek, aki kijelentette nekik, hogy a párisi nuncius semmiféle panaszt sem tett ellenük és hogy ők, mint a francia köztársaság hivatalnokai, a republika hozzájárulása nélkül állásukkal nem rendelkezhetnek. A miniszterelnök a Vatikánnál érélyes jegyzékben emlékeztetett arra, hogy az államtól és az egyháztól közösen kinevezett püspökök mindig csak közös határozattal mozdíthatók el. E jegyzék figyelmen kívül hagyásával szólította fel a bíboros-államtitkár az illető püspököket, hogy jöjjenek 14 napon belül Rómába és nyujtsák be lemondásukat, mert különben megfosztják őket minden püspöki jogaiktól. A miniszterelnök a konkordátumra történt ismételt hivatkozás közben a Vatikán fejtegetéseire avval felelt, hogy eltöltötte a püspököknek meggyék elhagyását. Az egyházfejedelmek, kiket a szentszék felszólított lemondásuk benyújtására, Laval és Dijon köztársasági párti püspökök, három kiváló érsek és végül két püspök, kik nem akarnak a kongregáció igájába hajolni és nem akarnak az állam törvényeivel ellenkezni.

A kongregációs iskolák. Párisból táviratozzák: A hivatalos lapban közzétett rendeletek szerint az iskoláé bezárta után közvetlenül 2398 kongregacionista iskolát zárnak be Franciaországban. Ezek között 751 a keresztény tanról elnevezett kongregációé, 1054 szerzeteseké és 593 apácáké. Hogy a kongregációs oktatásra vonatkozó törvényeket a tízéves határidőn belül teljesen végrehajtsák, csak még 662 iskola bezárása van hátra, melyeket férfiszervezetek és 500, melyet apácák vezetnek.

HIREK

Budapest, július 12.

- BUDAPESTI NAPLÓ. Június 30-ikán új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

- Személyi hírek. Berzeviczy Albert valóságos közoktatásügyi miniszter Berzeviczéről kétnapi ott-tartózkodás után ma reggel a fővárosba visszaérkezett. — Malsfalvy Géza földművelésügyi államtitkár szabadságáról hazaérkezvén, átvette hivatala vezetését, azonban további rendelkezésig audienciát nem tart.

- A horvát miniszter balesete. Cseh Ervin horvát minisztert ma délelőtt egy kis baleset érte. A folyosón a jobb kezére rácsapódott egy ajtó és a bört nagy helyen lehorzsolta. Dr. Azzel főorvos automobilon hamarosan megérkezett s kimosta és bekötözte a miniszter sebéit.

- A megsértett cár. Königsbergből jelentik, hogy az ottani országos törvényszék előtt ma egy nagyszabású bünpör tárgyalása kezdődött. A vádlottakat azzal terhelik, hogy Oroszországban terjesztett nyomtatványokkal felségárterést követtek el, a cárt megsértették és titkos egyesületek mozgalmaiban vettek részt. A vádlottak tagadják bűnösségüket.

- A földművelésügyi miniszter Erdélyben. Tallian földművelésügyi miniszter ma este Erdélybe utazik a kolozsi ménes, a tordai bikatelep, a vizaknai gyógyfürdő s a fogarasi ménesbirtok megsemmisítésére. A miniszter Brassóba, Szebenbe, Sepsiszentgyörgyre is elmegy. Kiséretében utazik Balogh Vilmos miniszteri tanácsos, Székelyföldi miniszteri megbízott, Darányi Béla miniszteri tanácsos, gazdasági főigazgató s dr. Nádosy fogalmazó.

— **Uj puska.** Még nincs elég, az eddigi mindenféle fajta még nem lő elég sokat, elég gyorsan, elég biztosan, nem hord elég messzire. Es nem töltődött magától. Most már ilyen puskánk is van, hála *Madsennek*, a derék dán hadügyminiszternek. Ő az, aki tárcája ügyeinek intézése közben ráért egy egészen új szerkezetű puskát fölfedezni. Puskát, amely fenomenálisan lő. Amely az első lövés után egyszerűen követi a töltést és aztán annélkül, hogy a kezelője hozzányulna, egyszerűen újra megtöltődik. Ezt mondja el nekünk egy kopenhágai kis távirat. Sőt a puska patent-jét is elintézte már a fürge dán kormány. Hogy valahogy el ne kapkodják külföldre büntetlenül a kitaláló találmányt. Így aztán Dánia hamarosan fölfegyverzi az új puskával a hadseregét, hadat üzen Európának, majd az egész világnak. Mert ilyen puskája egyetlen hatalomnak sem lesz egyhamar. Később, egyszer, kaphat talán az emberiség még egy-két puska-geniét, akimajd lefőzi Dániát. Es lesz tán még puskánk, amely nem is lesz már puska, hanem kapanyél, amely annyiszor sül majd el, ahányszor csak mi akarjuk, s nem az égiek. Lesz idő, bizvást elhíhetjük, amikor puskapor nélkül, célzás nélkül fogunk lövöldözni valami teljes tökéletes szerszámmal, amikor az emberek össze fognak esni holtan a sötétben és nem fogják tudni, kitől kapták a lövést. Es egy napon mindenki agyon lesz löve és csak egy eszkimó marad a világon. Azt majd a főkák lövik agyon az ő saját külön szerkezetű puskáikkal. Így lesz ez, ha tovább haladunk még a puskafölfedező örület terén. Mert igaz ugyan, hogy minden még tökéletesebb puskának a fölfedezője azzal argumentál, hogy azért kell a minél tökéletesebb fegyver, hogy vége legyen a háborúnak. De ki hisz ma a puskafölfedezőnek, aki örök békét prédikál és háborút iszik?! . . .

— **A szerb király születésnapja.** Péter szerb király születésnapja alkalmából ma délelőtt hálaadó istentisztelet volt a Zöldfa-utcai szerb templomban. Az ünnepi alkalomra megjelentek: Dr. Sélley Sándor miniszteri tanácsos, a magyar kormány képviselőjében, Popovics V. István országgyűlési képviselő, Hadassics Antal, a szerb Matia elnöke. *Vasilievics* Ljubomir és *Pollák* Sándor budapesti szerb konzulok, *Schwartz* Benő dragomán, *Nádler*, a szerb államvasutak nyugalmazott felügyelője, ifj. *Pekary* József rendőrfogalmazó, *Bossányi* Jenő rendőrfelügyelő és a budapesti szerb kolónia számos tagja. *Dimitrievics* Vladimir dr. plébános celebrálta az ünnepi istentiszteletet, melynek végeztével a gyülekezet elénekelte a szerb nemzeti himnuszot. Istentisztelet után ünnepi fogadás és reggeli volt *Vasilievics* konzulnál a budapesti szerb konzulátus Kossuth Lajos-utcai helyiségében.

Belgrádból táviratozzák: Péter király születésnapja alkalmából ma délelőtt a székesegyházban tartott ünnepi istentisztelet után az udvarnál nagy fogadtatás volt. *Dumba* Szilárd osztrák-magyar követ mint a diplomáciai kar legidősebb tagja beszédet intézett a királyhoz, melyben a diplomáciai testület nevében üdvözölte az uralkodót és ama kivánságának adott kifejezést, hogy Szerbia békésen fejlődjék. A király születésnapja alkalmából a hivatalos lap számos kitüntetést közöl. A Karagyorgye-csillagrend 1-ső osztályát kaptak: az összes szerb hercegek, a miniszterelnök, *Pasics* külügyminiszter, *Avakumovics* volt miniszterelnök, *Sztanovics* szakupstinaelnök és *Volimirovics*, az államtanács elnöke. A Karagyorgye-rend másodosztályát a *Grucics*-kabinet valamennyi többi tagja, valamint a volt *Avakumovics*-kabinet tagjai és *Popovics* ezredes kapták. A hadseregben és a diplomáciai szolgálatban is sok kinevezés történt. *Pelkovic* Tódor főkonzul lett Budapesten, *Liotics* Vladimir Szalonikiben, *Risztics* Mihály pedig Úszkúben.

— **Rákóczi-ünnep.** A *privigeyi* kaszinó fényesen sikerült Rákóczi-ünnepet rendezett. *Rudnay* Alajos prépost reggel misét celebrált. Az

ünnepegen *Kiss Béla* tanár mondott határos beszédet, ezután *Total Gregor* Imre beszélt Rákócziról. Az ünnepség után *Privigey* község diszközgyűlést tartott, amelyen *Fillberger* főszolgabíró indítványára két utcát Rákócziról, illetve *Bercsényiről* neveztek el. Délben kétszázterítékű ebéd volt. Az első felköszöntőt *Gyürley Géza* megyei főügyész mondotta a királyra. Délután diszbandérium vonult *Bajnóc-fürdőre* Rákóczi-korabeli diszruhában.

— **Képviselők a ténje.** A képviselőház tegnapi ülésén *Justh Gyula* kifogásolta, hogy *Olay* Lajos a jegyzőkönyv hitelesítése körül akadémikuskodik. *Olay* erre indulatosan így szólt a függetlenségi képviselőkhöz:

— *Mikor Eötvös Károly* pártolta *Bánffy*-nektek gazember volt, de most *Justh Gyula* becsületes ember.

Ezért a kijelentésért *Justh Gyula* ma *Komjáthy Béla* és *Rátkay László* utján magyarázatot kért *Olay*tól, aki *Sebest Dencet* és *Luby Gézát* nevezte meg megbizottai gyanánt. A megbizottak konstatálták, hogy sértő szándék nem forog fönn és így az elégtételadásnak nincs helye.

— **Merénylet az angol királyi pár ellen.** *Londonból* jelentik: Nagy titkolódzás közepette kutat az angol rendőrség egy állítólagos merénylet ügyében, amelyet vasárnap az angol királyi pár ellen akartak elkövetni. A király és a királyné, valamint *Balfour* miniszterelnök vasárnap automobilkirándulásra mentek. Erről a kirándulásról állítólag előre tudomást szereztek a merénylők s azon az uton, amelyen a királyi automobilja végigszárguldott, erős sodronyi feszítettek keresztbe. Szerencsére egy előhaladó másik automobil keresztülvágta a sodronyt és így az utána jövő automobilnak semmi baja sem esett. A szakértők azt mondják, hogy a királyi párt nagy baleset érhetne volna.

— **Kubelik.** *Kubelik*, a világhírű fiatal hegedűművész újabban a művészetén kívül is sokat szerepel a nyilvánosság előtt. Az újságok egyre-másra közölnek róla érdekes kis híreket. Legújabban azt jelentették róla valahol, hogy megmagyarosította a nevét *Polgárra*. Angol lapok közölték legelőször ezt, s *Kubelik*, aki most Angolországban van, az ügyben levelet irt a *Daily Telegraph*-nak, amelyben kijelenti, hogy sohasem volt szándékában megváltoztatni a nevét, ennél fogva kéri az újságot, hogy az erről szóló hírt cáfolja meg. A cáfolat már meg is jelent a nevezett angol újságban.

— **Leégett falu.** A hevesmegyei *Bo-dony* község, mint *Egerből* táviratozzák, teljesen leégett. A faluban 1738 lélek lakik. A lakosság rettenetes nyomorba jutott, mert nemcsak a hajlékok hamvadtak el, hanem a behordott gabona is. A tűz okát még nem állapították meg.

— **A nisnij-nowgorodi vásár.** Az orosz városok országos vásárai közül századok óta a nisnij-nowgorodi vásárt tartják a legfontosabbnak. *Szibéria*, *Khina*, *Perzsia* és *India* itt cseréli ki Európával áruit. A város lakossága a nemiális 80.000-ről 200.000-re emelkedik a vásár ideje alatt. Mondhatni, hogy a nowgorodi vásár látja el egyedül prémél az egész Európa téli szezonját. Szóval rengeteg érdek fűződik a nowgorodi vásárhoz. És most híre jár, hogy a nagy vásár elmarad. A háboru, annyi értéknek az elpusztítója, itt is rombol, itt is öl. Olyan existenciák, akiknek ugyaszólván az egész évi kenyere függött ideig a nowgorodi vásártól, most néma kétségbeeséssel fogadják a hírt: nem lesz vásár, nem lesz kenyér. A pétervári udvari körök most tanakodnak rajta, hogy meg lehet-e tartani, vagy sem. Azt is mondja a hír, hogy a kormány még ingadozik, tekintettel arra a sok érdekre, amely a nowgorodi vásártól várja teljesülését.

— **Magyar iskolák Szlavóniában.** A szegedi államvasuti üzemvezetőség — mint *Eszék*ről jelentik — elhatározta, hogy Szlavóniában három új magyar népiskolát létesített, egyet *Nasiceban*, egyet *Rumában* és egyet *Mitrovicában*. Az észéki magyar népiskolát kibővítik és arra az esetre, ha Eszéken üzemvezetőség létesül, akkor ott magyar középiskolát is állítanak.

— **A horvát vasutasok választói joga.** A *zagräbi* hétszemélyes tábla ma elvi döntést hozott a horvátországi vasutasok választói joga dolgában. Az észéki ellenzéki vezérek panaszra alapján, kik a vasuti alkalmazottaknak tartománygyűlési választói névjegyzékekbe való beiktatása ellen tiltakoztak, úgy döntött a hétszemélyes tábla, hogy a vasuti hivatalnokoknak van választói joguk. A vasuti altisztektől azonban, kik eddig gyakorolták a választói jogot, azt most megvonták. A választók névjegyzékét ez értelemben megváltoztatják.

— **Még egy Bilse.** Amióta a nagy német hadsereg egy kis hadnagya vállalkozott arra, hogy a bűmuló világnak pikáns történeteket mesélgeszen „egy kis garnizonból” és amióta kitalált, hogy ezek a történetek nagyon jól hoznak a konyhára, azóta csak úgy hemzseg a német és francia könyvpiac a hasonló zsánerei könyvektől. Néhány hónapja jelent meg Bécsben *Motz M.* főhadnagy *Im. k. u. k. Dienst* című bilseiája és legújabban ismét világgá röppent egy ilyen irányú osztrák munka. A címe: *Unter Habsburgs Doppelaar.* (A habsburgi kétféjű sas szolgálatában.) Egy osztrák tiszt saját tapasztalatai, írta: *Dumek József* szolgálaton kívüli főhadnagy. A könyv szerzője több mint egy évtizeden keresztül szolgált galíciai garnizonokban és ez idő alatt szerzett tapasztalatai irta meg. Ez a munka a legrendenciozusabb az összes hasonlófajájú irányú regények között. A Bilse tárgyalta forbach-i szekerészisztek, vagy a *Motz* osztrák katonái valóságban ma született bárányok a *Dumek* alakjaihoz képest. Szinte hihetetlen, hogy mennyi piszok és alávalóság van a könyvében összehordva. *Dumek* nem mondja regénynek a könyvét, amelyben a történeteket brutális igazságképpen tünteti fel.

— **A francia nemzeti ünnep.** A július 14-iki francia nemzeti ünnep alkalmából *Tinayre* André, a budapesti francia főkonzulatus vezetője, a francia kolóniát a főkonzuli hivatalon (*Damjanich-utca* 46.) délelőtt 10—12 óráig fogja fogadni.

— **A kivándorlók szállítása.** *Londonból* táviratozzák: A *Cunard* Lineal megkezdett tárgyalások meghiusultak, mert nem sikerült kompromisszumra jutniok a német hajóstársaságoknak a *Cunard*-del a magyar kivándorlók szállításának kérdésében. *Ballin* és *Wiegand* vezérigazgatók ennek következtében ma elutaztak s kétséges, hogy vajjon vissza fognak-e térni. Annyi bizonyosnak látszik, hogy rövid idő alatt, a versengésnek meg kell szünnie és a társaságok valamelyike engedni lesz kénytelen. Egvelőre a német társaságok makacsul ragaszkodnak ama követelésükhöz, hogy a magyar kivándorlók szállításában részesedhessenek, de a *Cunard* ez ellen, a magyar kormánnyal kötött szerződésére hivatkozva, erőlyesen tiltakozik.

— **Kereskedelmi akadémiák ösztöndíjak.** A *Budapesti Kereskedelmi és Iparikamara* pályázatot hirdet a *Budapesti Kereskedelmi Akadémiánál* megüresedett tandíjmentességi ösztöndíjakra. Pályázhatnak a kamara kerületében született vagy illetőséggel bíró tanulók, akik tanulmányait a *Kereskedelmi Akadémiában* megkezdeni vagy folytatni óhajtják. A kérvények *augusztus 20-áig* a *Kereskedelmi és Iparikamara* irodájában nyújtandók be.

— **Pusztító orkán.** *Tokióból* jelentik, hogy a mult vasárnap borzasztó forgószél és zivatar pusztított a japán szigetekben s mindenütt óriási kárt okozott. Ovari mellett három gőzhajó zátonyra jutott. *Tokio* és *Kobe* között a vasuti töltés erősen megrongálódott s a forgalom ennek folytán szünetel. A vihar a vetésekben is mérdek kárt okozott.

— **Országos sztrájk.** *Chicagóból* táviratozzák: Ma 50.000 tárhári alkalmazott kijelentette a sztrájkot az egész országra nézve, hogy biztosítsák a munkabér-tarifát. A régi tarifa május 28-án lejárt.

— **Tüntető diákok.** *Triestből* jelentik, hogy tegnap este kilenc óra után több száz fiatalember gyült egybe a *Chiozza* kávéháznál és az utolsó innsbrucki események miatt tüntettek.

— *Triestben* akarunk olasz egyetemet! Ezt kiáltotta a nagybárá egyetemi hallgatókból álló tömeg, amelyet a rendőrség oszlatott szét. A kávéházat a rendőrség bezárta. A tüntetés alatt tizenhárom letartóztatás történt.

— **Ludvigh Gyula szabadsága.** Ludvigh Gyula miniszteri tanácsos, főrendiházi tag, az államvasutak elnökgazgatója szabadságát akkor kezdi meg, ha a vasutasok fizetésrendezése folyósítva lesz. Ez előreláthatólag még több hetet vesz igénybe s így az elnökgazgató szabadságát csak augusztus hó elején kezdeheti meg. Az elnökgazgatótól távolléte alatt Schober igazgató fogja helyettesíteni.

— **Tévedés.** Oroszországban béke időben is történnék olyan dolgok, amelyek csakis Oroszországban eshetnek meg. Most még háború is van, a lelkületek igazottabbak, de azért mégis kissé hihetetlennek tetszik az a história, amelyet a *Gazetta Narodova* című lengyel lapnak jelent moszkvai tudósítója. *Sergius* nagyherceg, moszkvai kormányzó — így szól a tudósítás — magához rendelte *Mozorov* gyárost és nagyiparost, aki többszörös milliomos és felszólította, hogy adjon a háború költségeire. *Mozorov* azt felelte, hogy ő már eleget adott, többet nem tehet, mert alkalmazottainak árva- és övegy-nyugdíjalapjából nem vonhat el semmit. Erre a nagyherceg faképnél hagyta *Mozorov*-ot, a palota cselédsége pedig kidobta. Mindjárt azután egy rendőrtiszt jelent meg *Mozorov* gyárában és tudatta vele, hogy száműzték *Szibériába*; azt a kegyet azonban megadták neki, hogy maga válassza meg száműzetésének a helyét. A gyáros egyheti haladékot kért ügyeinek rendezésére, ezt megtagadták. *Mozorov* bezáratta valamennyi gyárát és munkásait elbocsátotta. Mikor a munkások megtudták az elbocsátás okát, elhatározták, hogy a saját testükkel fogják megvédelmezni *Mozorov*-ot. Ezt tudtára adták *Sergius* nagyhercegnek, mire az történt, hogy megjelent *Mozorov*-nál egy rendőrtisztviselő és értesítésre adta, hogy *fatális tévedés* történt, ellenben megbüntetik öt kétnapi házfogsággal, mert tiszteletlenül viselkedett az uralkodóház egyik tagjával szemben.

— **Halálozás.** *Szélesfehérvárról* jelentik: *Tatai* Imre székesfehérvári ezredlelkész 74 éves korában elhunyt.

Dabasi Halász Zoltán földbirtokos hatvanhárom éves korában meghalt *Gyónon*. Temetése ma volt nagy részvét mellett.

— **Az elbocsátott horvát kadétek.** Nagy magyarellenes tüntetésre adott alkalmat tegnap *Zágráb*ban a pécsi honvéddadapradiskolából elbocsátott horvát kadétek odaérkezése. Óriási tömeg várta az érkezőket a pályaudvaron. A horvát egyetemi hallgatók testületileg vonultak ki és lelkes zsviozás közzepett üdvözlöttek a magyarellenes katonai növendékeket. A *Jellassics*-téren az egyetemi hallgatók a vállukra emelték őket és meghordozták a *Jellassics*-szobor körül. Közben vad kiáltások hangzottak a magyarság ellen és oly zavargás támadt, hogy a rendőrségnek kellett szétzavarnia a tüntetőket. — A zágrábi újságok erősen tárgyalják a pécsi horvát kadétek ügyét. A német nyelvű *Tagblatt* hangsúlyozza, hogy az osztrák néphimnusz szívesen énekelik, a magyart nem, mivel az osztrák azt mondja: Isten tartsd meg császárukat és a hazánkat, a magyar himnusz pedig csak azt mondja: Isten áldd meg a magyart.

— **A vasuti sztrájk.** Ma jelent meg *Radó* *Richard* a *Vasuti sztrájk* című könyve, amely a vasutasok mozgalmanak történetét foglalja magában. A munka, amelyhez báró *Bánffy Dezso*, gróf *Bathányi Tivadar*, *Hock János* és dr. *Vásznonyi Vilmos* irtak először három részből áll: A fizetésrendezési mozgalom, a sztrájk és a bűnügyi eljárás. *Radó* *Richard* könyve rendkívül érdekesen írja le a sztrájk történetét, felfedi annak intimitásait és elevenen, sok színnel és a tények hűségével idézi vissza azokat az izgalmas napokat, amelyek az ország hangulatát annyira felizgatták. A díszes kiállítású könyv ára egy korona. A tiszta jövődelmet a felfüggesztett vasutasok családtagjainak felségélyezésére fordítják. Kapható az *Érdekes Könyvtár* kiadóhivatalában, V., *Kálmán-utca* 2.

— **Turisták szerencsétlensége.** *Zakopan*-ból tegnap egy turistatársaság indult vezető nélkül a *Gilvont-hegy* csúcsra, amelynek megmászása rendkívül veszélyes. A társaságban volt *Sadowsky* varsói ügyvéd a fiával és egy *Sulimowsky* nevű volhyniai gyáros is. Visszafelé menet az ügyvéd és a gyáros elváltak a társaságtól, hogy

egy meredek csupasz sziklaon ereszkedjenek le. Alig indultak el, *Sadowsky* lezuhant és összezuzott tagokkal holtan terült el a mélységben. *Sulimowsky* nem tudott se előre se hátra menni. Segélykiáltásaira a tőle elmaradt kirándulók *Zakopan*-jébe jutottak s vezetőket és orvosokat hoztak magukkal. Azonban besötétedett és haszlatlan keresték a gyárost; helyette ráakadtak *Sadowsky* holttestére. Másnap reggel egy kiugró sziklacsúson, mely szakadék felett megtalálták *Sulimowsky*-t, aki az egész éjszakát ég és föld között töltötte. Nagy erőfeszítéssel sikerült *Sulimowsky*-t megmenteni.

— **Finnország alkonya.** A leigázás munkája nem szünetel Finnországban. *Stockholm*-ból jelentik, hogy a szerencsétlen országban újabb letartóztatások és házkutatások történtek a legutóbbi napokban. A csendőrség elfogta *Schybergren* Emil bankigazgatót, aki mint képviselő hosszú időn át fontos szerepet vitt Finnországban. Letartóztatták még *Donner*, *Homen* és *Estlander* egyetemi tanárokat, valamint *Wredes* jogtudóst. *Gammenis* egyetemi könyvtárost és *Althann* bankhivatalnokot. A legutóbbiukat azzal vádolják, hogy lázító tanításaikkal megmetyeltyezték az ifjúságot. *Estland* egy vidéki rokonánál fogták el, mikor ott látogatásban időzött. Homent pedig, aki az egyetem hidrográfiai intézetének volt igazgatója, egy vasuti kocsiiban tartóztatták le a detektivek. *Wrede*, akit hazája legkiválóbb jogtudósának tartanak, éppen nylanderlelni birtokán időzött, mikor a csendőrök az elfogatási parancsral megérkeztek. A letartóztatottakat mind *Pétervárra* szállították, hol vizsgálati fogságba helyezték őket. *Helsingfors*-ból azt jelentik, hogy egyszer s mindenkorra becsüztették a *Pavlaletti* című lapot. *Sulyos* veszteség ez a finnekre, mert a lap, mint az ugynevezett ifju finnek lapja, állandóan a haladás mellett küzdött. A finn sajtó tudvalevőleg a legszigorubb preventív cenzurának van alávetve. Azt a cikket is, amely miatt a lapot most betiltották, jóváhagyta a cenzor. A cikk költői nyelven írta le a világosság és sötétség harcát a természetben, amelynek különösen Északon nagy jelentősége van az emberi életben. Most a világosság ünnepét üljük, mondja a cikk, de ha újból a sötétség jön is, nem kell elcsüggednünk, mert a sötétség után ismét világosság jön. E miatt a cikk miatt kell letűnnie a finn sajtó egyik organumának, ami megint csak az orosz zsarnokság következetes munkája mellett bizonyít.

— **Robelty.** A sokat hányatott budapesti vívómestert, *Robelty*-t, aki néhány hónappal ezelőtt a fővárosból *Nizzába* szökött a hitelezői elöl, tudvalevőleg letartóztatták odakünn. Letartóztatása előtt való sorsáról a következő érdekes adatokat mond el most egyik *Nizzából* hazajött olvasónk:

— **Robelty** teljesen pénz nélkül érkezett meg *Nizzába*. Még annyija sem volt, hogy szobát bérelhetett volna magának, úgy hogy kénytelen volt éjszakáit a szabad ég alatt tölteni. Néhány tanítványt szerzett valahogy magának, akiket hegedülni tanított. Hymódon jutott tudomására néhány műértőnek, hogy szépen hegedül. Csakhamar felkapták és néhány koncert után akadt egy impressárió, aki hangversenykőrutra akarta szerződtetni. *Robelty*-nek az a szándéka, hogy a turné jövedelméből kifizeti adósságait, de még mielőtt megkezdte volna a körutat — elfogták. Most megtérve és beteges felszik börtönében az egykor oly daliás vívómester.

— **A bányászok sztrájkja.** *Borslaw*-ból ma este és holnap reggel el fogják toloncolni a foglalkozás nélkül levő munkásokat, mert nagy zavargásoktól tartanak. A városban éjjel-nappal örködik a tüzoitóság, mert alaposnak látszik az aggodalom, hogyha a *patákokban* ömlő *petróleum* ki-gyullad, akkor az egész helység elpusztul. Ma ismét két zászlóalj katonaság érkezett és a parancsnokságot egy vezérőrnagy vette át.

— **Megbirságotl románok.** *Besztérc*-ről táviratozzák: *Gyürk* *Zsigmond* *Besztercei* rendőrkapitány a feloszlott román nemzeti klub tiszti-

kara ellen nemrég megindította az eljárást, mert a szabályszerűen meg nem alakított egylet működésében résztvettek. A rendőrkapitány ma hozott ítéletet ebben az ügyben és *Domide Gerasim* espre-rest, *Trippon Gábor*, *Tahone Vazul*, *Czinta Deme-ter*, *Login Dénes* ügyvédek, *Deák Czirill*, *Dologa János*, *Grapini Pamfil* papokat egyenként 200 korona büntetésre, *Onisor Viktor* ügyvédet 400 koronára ítélte.

— **Nők a választáson.** Nálunk is van szerepe az asszonyoknak a választásokon, de tudjuk, hogy ez a szerep a kulisszák mögött játszódik le. Külföldön ellenben már előbbre vannak némely helyen az asszonyok, így például Ausztráliában élvezik az aktív és passzív választói jogot. Ezt egyébként a munkáspárt vitta ki a számukra, amiért hálából valamennyi asszony hűségesen le is szavazott a legutóbbi választásokon a munkáspárt jelöltjeire. Érdekes volt azonban ez a választás a nők szempontjából azért, mert négy asszony „nem minden remény nélkül” ment bele a küzdelembe, sőt a küzdelem rájuk nézve „szép bukással” végződött. A négy kerületben annyi szavazatot esett rájuk, hogy az eredményből bizvást lehet következtetni a legközelebbi jövőre. Nagyon kecsgető a remény, hogy az ausztráliai parlamentben a legközelebbi választások után már asszony-képviselő is hallatni fogják „dörgő” hangjukat.

— **Hamis osztlék.** *Köln*-ből jelentik, hogy a *Hesselle D.* és *Tarsa* börtényártó-részvénytársaságnak a *Kölnische Zeitung* jelentése szerint hamis adatokkal az utolsó évben jótalanul fizettek ki osztléket. A hamisításokat nemrégiben fedezték fel. A vizsgálat kiderítette, hogy *Hesselle* *Henrik*, a gyár műszaki igazgatója hamisította meg évek óta a mérleget. A hiányzó összeg 1.200.000 márka.

— **A főorvos mulatsága.** *Olaszország*-nak is van most bőven szenzációja. A nagy hazaárulás mellett most a *burini* szülészeti kórház botránya is elég érdeklődést talált. *Carbonelli* főorvosnak ugyanis az volt a passziója, hogy a kórházában kezelés alatt levő nőket a legkülönösebb helyzetben lefényképezte. A hatóság úgy jött rá a különös mulatságra, hogy három nő, aki szintén keresztülment a lefotografáláson, feljelentette *Carbonelli*-t. Persze házkutatást tartottak nála és a rendőrség lefoglalta a különös gyűjteményt. A főorvos lemondott állásáról. Kívüle elbocsájtották még a kórház két bábáját is, akik a főorvos urnak segítkeztek a fényképezésnél. Az ügyesség *Carbonelli* és két társa ellen megindította az eljárást.

— **A kereszt-utcai dráma.** A kereszt-utcai dráma áldozatát, *Hilbert* *Gusztáv*-ot ma boncolták fel a törvényszéki orvostani intézetben. A boncolást *Ajtay K. Sándor* egyetemi tanár vezette dr. *Gyulai* és dr. *Bender* tanársegédek közreműködésével. Az aktuális jelen volt dr. *Münich* *Károly* orvosszakértő, a védelem részéről pedig mint ellenőrző dr. *Schwartz* *Artur* egyetemi magántanár. Ott volt még dr. *Fried* *Vilmos*, *Hilbert* *Rezsó* védője és dr. *Hajós* *Gyöző* vizsgálóbíró. A boncolás kilenc óra előtt kezdődött és tizenegy órakor ért véget. Megállapították, hogy *Hilbert* *Gusztáv* szivbajos volt. A lövés irányára vonatkozólag konstataáltak, hogy a golyó a jobb halántékon kissé hátra és kissé felfelé hatolt a koponyába. A lövés helyén füstcsapadékot találtak, amely azt bizonyítja, hogy a lövés közvetlen közelről történt. A füstcsapadékot most göröcsői vizsgálat alá veszik. Véleményt ma még nem ad az orvostani intézet. A holttestet ma este a család elszállította a törvényszéki orvostani intézetből.

— **A bikaviadal.** Nagy közönség előtt folyt le a mai bikaviadal. A multkori izgalmas estének a híre sok embert vonzott megint az arénába. És a mai viadal ismét hozzájárult ahhoz, hogy teljes elismeréssel lehet bárki a vakmerő spanyolok veszedelmes produkciói iránt. A közönség sokat tapsolt az izgalmas mutatványok alatt, amelyek ma este rendkívül ügyesek és sikerültek voltak. Egy kis baleset is történt a mai viadalon. *Castaquier* torreador kissé közelebb merészkedett a bikához, mint a hogy ajánlatos volt és a dühös állat megsértette szarvaival a kezét. Az est hősei egyébként ma is *Pouly*, *Clarion*, *Leiglon* és *Mery* voltak. Az utolsó bikaviadal csütörtökön lesz.

— **Letartóztatott gyáros.** Bécsből táviratozzák: *Kiesling* budapesti gyárost, akit 200.000 koronás hamis bukás miatt üldöztek, tegnap itt letartóztatták. A foglyot átadták az országos törvényszéknek.

— **Az osztályorsójáték húzása.** Az osztályorsójáték mai húzásán *tízezer koronát* nyert az 50440. számú sorsjegy; *öt ezer koronát*: 58207 2435 98032; *kétezer koronát*: 7567 18390; *ezer koronát*: 55423 100851 97546 5327 79634; *ötszáz koronát*: 32838 32002 104405 4143 16999 38820 53985 68873 86692 8403 17097 41501 71497 83057 2776 9380 9695 9587 11242 23601 33333 59370 65684 69425 69809 71913 73991 76703 97121 8875 20131 41704 43657 54397 60251 70665 75590 87775 88806 95233 97688 108242 számú sorsjegy.

— **Rendőri hírek.** Az éjszaka betörők jártak a Krisztina-körúti 73. számú házban lévő trafikban, de az egyik lakó elriasztotta őket. A rendőrség keresi a betörőket. — A Rökk Szilárd-utca 25. számú házban ma délután kéménytűz volt, amelyet a tüzoltók hamarosan eloltottak.

Merénylet a keleti vasutak ellen.

Budapest, július 12.

A balkáni forrongás zsarátnoka, amely kis ideig titkon lappangott, megint szikrát fogott. Követett utakon már tegnap éjszaka jelentették, hogy a Szalonikiból Konstantinápoly felé haladó vonat ellen merényletet követtek el. A mai táviratok már a keleti vasutak vonalának olyan veszedelméről adnak hírt, hogy a nemzetközi forgalom fennakadásától lehet tartani. A keleti vasutak két vonalán követtek el tegnap merényletet a vonat ellen, így a szerb-török határon *Kumánovo* mellett és Macedóniában *Dedeagacs* közelében. E riasztó híreket ma újabbak követik. Szalonikiból jelentik, hogy bolgár főkölök *Bodome* közelében a 395. számú kilométerjelzőnél *felrobbantották a vasúti hidat*, amikor éppen egy vegyesvonat ment rajta keresztül. *Hét utas és egy fékező veszedelmesen megsérült.* A vasúti hid annyira megrongálódott, hogy a forgalom valószínűleg hosszabb ideig szünetelni fog. E merénylet hírére egy másik szalonikii távirat másképpen adja elő. E szerint a 395. számú kilométerjelzőnél nem a vasúti hidat robbantották föl a bolgár főkölök, hanem a *siniket és a pályatestet rongálták meg erősen dinamittal.* Ennek az lett a következménye, hogy a 395. számú kilométerjelzőnél *Bodome* állomásnál *kisiklott egy vegyesvonat*, amely ma reggel indult el Szalonikiból *Dedeagacsra.* A balesetnek *egy sebesültje van.*

Szalonikii, július 12.

Egy vegyesvonat, mely ma reggel indult Szalonikiból *Dedeagacsra, Bodona* állomásnál a 395-ös kilométerjelzőnél *kisiklott.* Egy személy megsérült. A kisiklást a bolgár főkölöktől dinamittal előidézték sinrombolás és a vasúti test megrongálása okozta. A *Kumánovo* mellett elhelyezett aknákat július 10-én fedezték föl. Egy nappal előbb este nyolc órakor egy főkölök csapat megtámadta a vasúti őrt és egy katonát, akiket veszedelmesen megsebesített. E merénylet következtében alaposan megvizsgálták ezt a vonalrészletet és a 47. kilométerjelzőnél fölfedezték az aknákat. Az arrafelé haladó vonatot még elég jókor meg tudták állítani.

Konstantinápoly, július 12.

Tegnapelőtt *Bodománál, Dedeagacs* közelében, Szalonikii-től 396 kilométernyire, az összekötő vonalon lévő két méter hosszú *vasúti hidat dinamittal felrobbantották.* A mozdony, a szerkesi és hét más kocsis kisiklott. Egy fékező megsérült. A merényletet valószínűleg kemitácsiak hajtották végre. Szigorú vizsgálat indult meg.

A *Dedeagacs* melletti *Bodome* állomáson történt robbanással egyidejűleg *Amatovo* mellett a szaloniki-üszkúbi vonalon *összeülőkés volt a vasutat őrző katonák és komitacsok közt.* Az utóbbiakat szétszórták. Egy katona súlyosan és egy pályőr könnyen megsérült. Tegnap egy vasúti őrt *Amatovo* közelében a sineken tíz kilogramm dinamitot talált, amely gyújtószinórral volt ellátva. Ez esetek következtében a keleti vasutak igazgatósága a tegnapi nappal *beszün-*

tette az éjjeli forgalmat a szaloniki-üszkúbi vonalon. A kormány megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy a leghathatósabb módon megakadályozza az európai Törökország vasúti vonalain ellen irányuló merényleteket.

Bécs, július 12.

A keleti vasutak bécsi vezetőségéhez a konstantinápolyi igazgatóságtól ma a következő távirat érkezett:

Tegnap este a 48-as kilométernél a szalonikii vonalon harc volt *katonák és lázadók között.* Egy vasúti őr és egy katona súlyosan megsebesült. Ma reggel egy őr ugyanazon helyen a sinpár alatt *10 kilogramm dinamitot* talált. Az 1306. számú vonatot fel kellett tartóztatni. Az északai forgalom szünetel, ellenben nappal a szalonikii vonalon is közlekednek a vonatok.

Konstantinápoly, július 12.

Stoico, a hírhedt bolgár bandafőnök, akit már évek óta hiába üldöztek és akinek üzemelt a Karsiak-hegy délkeleti lejtőjén lakó mohamedánok és keresztények közt folytonos surlódást okoztak, az üszkúbi magyar-osztrák és orosz konzul közvetítésére a polgári ügyvivő közbenjárására *megadta magát és a hűségeskü letétele után visszatért hazájába.*

Szofia, július 12.

Itteni macedón körökhöz Macedóniából érkezett hírek szerint a bandák mozgalmainak ottani vezetői a lakosság közt élénk és sikeres agitációt fejtenek ki. Már a *legközelebbi hetekben nagyobb terjedelmű zavarok* kitörését várják.

Bécs, július 12.

Egy balkáni politikus, aki alaposan ismeri a macedóniai viszonyokat, a tegnapi eseményekről a következőket mondta a *Neues Wiener Tagblatt* egyik munkatársának:

— Ezek az események nem leptek meg engem s egyáltalában nem lehettek meg a diplomáciai körök. Hiszen már *április óta tudjuk, hogy dinamit-merényleteket terveznek,* sőt nyíltan hirdetik ezt a szándékukat. Ezek az emberek pedig, ha semmi egyebet nem váltanak is be, de dinamit-igéretüket pontosan bevaltják. *Kasztendzsilban és Filipopoliszban kémiai laboratóriumuk van, s így valószínű, hogy onnét veszik a dinamitot.* Tavaly még ügyeltek a Szalonikiba érkező idegen hajókra, mert azt hitték, hogy a tenger felől szállítják a dinamitot a szárazföldre. A határőrizet oly nyomorúságos és oly hanyag, hogy még a legutóbbi hetekben is tíz-husz emberből álló kilenc csapat mehetett át a határon Macedóniába, még pedig három különböző ponton. Mindezek az emberek katonai egyenruhával és bolgár fegyverrel voltak felszerelve. Ha figyelembe vesszük utárlányukat, ebből azt kellene következtetni, hogy most az a tervük, hogy a Szalonikii-től Konstantinápoly felé *vívő vasútvonalon* intézzenek merényleteket és pedig különösen a keleti vasút-társaságnak Szibevese-szalonikii vonala ellen. Az utóbbi ellen *Kumánovo* mellett megkísérelték, de szerencsére még jókor fölfedezték merénylet különösen azért érdekes, mert e helység közelében török csapatok nemrég egy nagyobb szerb főkölök bandát megsemmisítettek. Macedóniában ez idő szerint *özezen harminckét kisebb és nagyobb banda működik,* míg Bulgáriában *tíz jól felszerelt banda várja a feladást a határ átlépésére.* Dél-Macedóniában Monasztirtól, Kasztóriától és Veriától részben északra, részben délre operálnak, úgy hogy a Szalonikii-monasztiri vasútvonal az ő célpontjuk. A második csoportnak fő-centruma *Strumnica* s ezenkívül két nagyobb banda az Üszkúbi-szibevesi vasútvonal ellen készül merényleteket elkövetni, föltéve természetesen, hogy be fog bizonyosodni, hogy tervük különösen az, hogy a vasutak ellen merényleteket kövessenek el.

SZÍNHÁZ, ZENE

— **Nemzeti Színház.** A Nemzeti Színház elfogadta előadásra *Pakots József*, a jeles fiatal író *Tévelygő lelkek* című háromfelvonásos erkölcsrajzát. A darab a jövő szezonban kerül színre.

— **Kis Színház.** Pénteken az *Éjjeli támadás* című amerikai operettet adják elő a Kis Színházban. Az ujdonság főszerepét *Nyáray Antal* fogja játszani. A bemutató előtt, szerdán és pénteken *Sziklay Kornél* lép fel.

Nyíltér.

Legelőgánsabb uri ruhákat

legdivatosabb kiállításban, valamint előnyös ruhabérletet ajánl

TILLER MÓR és TÁRSA

es. és kir. udvari szállító

Budapest, IV. kerület Váci-utca 35. szám.

Ki súlyt helyez arra, hogy egészséges maradjon, az igyék borszéki gyógyborvizet. Ez a víz nagy szénsavtartalmánál fogva kedvezően befolyásolja az étvágyat és emésztést. Mint borviz, mint hűsítő és üdítő ital a legelső minden vizek között.

Ki súlyt helyez arra, hogy egészsége, ifjúi frissége megmaradjon, visszatérjen, az jöjjön Borszékre, az egészségnak, az újjaszületésnek a forrásához.

Gyógyító tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasban fekszik, fenyő és-erdőben). Tiszta, portó mentes levegő. — Szénsavban gazdag vasas ivóforrások. Szénsavval telített hideg lódogófürdők. Kénes vasas lápfürdők. Melegített szénsavas kádfürdők. — Hideg vízzel gyógyított intézet. — Massage. — Villamozás. — Tej- és savókúra. — Terrainkúra. — A t. fürdővezetőknek körülbéli 100.000 hold vadászterület áll rendelkezésére.

Prospektusok, felvilágosítások, kivánatra szivesen szolgál a fürdő-igazgatóság. Borszék (Csikmogy).

A gyógy-borviz megrendelhető: Borszék-fürdő gyógy- és ásványvizek vállalatánál. — Budapest-fővárt: Váci-körút 72. sz.

Gyakorlott mérnök

budapesti elsőrendű gyár részére keresetlik. Tapasztalat gőzfürdők, gőzfűtő és gőzmozberendezések, szivattyú és házi berendezések tervezésében szükséges. Olyanok, kik készülékek építésében jártosak és jó szerkesztők, feltételeiket és referenciáikat *Mosse Rudolf*, Budapest, „1” alatt küldjék be.

Az e rovat alatt közöltnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

— *** Sporttelep sífőkön.** A sífőkji sporttelep már teljesen elkészült. A sporttelep egy tornyos épületből áll, melynek beisejében egy husz méter hosszú és nyolc méter széles vívő- és tornacsarnok lesz a hozzá tartozó öltöző- és fürdőszobával. A sporttelep vezetője *Fodor Károly*, a jeles vívómester, akinek szakértelme és agilitása biztosított arra, hogy a sporttelep fel fog virágozni.

— *** A tátralomniczi verseny.** A Kárpát-díj napjára Tátralomniczra *különvonat* indul. A különvonat július 15-ikén este 9 óra 30 perckor indul a keleti pályaudvarról és 17-ikén reggel 6 óra 43 perckor érkezik Poprád-Felkára. Menetárak oda-vissza I. osztály 25 korona, II. osztály 15 korona. A megváltott jegy egyszersmind belépőjegyül szolgál a július 17. és 18. versenynapokra. A visszautazás a július 17., 18. és 19-ikén induló személyvonatok bármelyikével, vagy reáfizetéssel gyorsvonattal is történhetik. Jegyek válthatók a Magyar Lovaregyesület vezértitkárságánál.

— *** Karlsbadi lövészeny.** Az ötödik nap legjobban díjazott futása a Gieschbübl-díj volt, amelyben *urlovasok* szálltak nyeregbe. A favorit *Barnabimbó* volt, mely meg is nyerte volna a versenyt, ha akaidens nem éri. A kancs ugyanis a társzlopig élen volt, itt megbodlott és lovassa kiesett nyeregből. Így aztán *Veruda* lett a győztes *Bolívar* előtt. A tepli államdíjban futott *Mente Christo* is, mely így végleg megcáfolta a betegségéről terjesztett híreket. A napot vezető kétféves versenyben *walcoverben* győzött *Fairy*. A részletes eredmény a következő:

I. *Nyeretlen kétféves verseny.* Díj 3000 korona. Távoltság 1100 méter. *Mautner V. Fairyje* (Southey) első *walcoverben*.

II. *Nyeretlenek gátverseny.* Díj 3000 korona. Távoltság 2400 méter *Mr. Paul Delje* (Slinn) első, *Mautner V. Csevelje* (Rosak) második,

Schindler L. Gerdája (Hickin) harmadik. Azután Ebensee. Totalizátor: 10 : 21. Helyrefogadások: I. 50 : 59. II. 60 : 66.

III. *Giesshübl-díj*. Díj 5000 korona. Távoltság 2000 méter. Egyedi L. Verudája (Krause) első, Mautner V. Bolivárja (Eltz) második, Schindler L. Parthenája (Chorinsky) harmadik. Azután Barnabimbó, Sphinx, Fakir. Totalizátor: 10 : 81. Helyrefogadás: 50 : 157.

IV. *Bladó kétévesek handicapa*. Díj 2000 korona. Távoltság 1100 méter. Egyedi L. Szür-tülette (Martinkovich) első, Mautner V. Leeturerje (Southey) második, Löbl M. Cake Walkeja (Cleminson) harmadik. Azután Tiszavessző, Sunstar. Totalizátor: 10 : 51. Helyrefogadások: I. 50 : 120. II. 50 : 130.

V. *Tepi díj*. Díj 4000 korona. Távoltság 2400 méter. Péchy A. Monte Christoja (Taral) első, Capt. Z. Menyecskeje (Bonta) második, báró Springer G. Elpenorja (Lewis) harmadik, azután Vaduz. Totalizátor: 10 : 18. Helyrefogadások: I. 50 : 65 és II. 50 : 92.

VI. *Handicap*. Díj 3000 korona. Távoltság 1400 méter. Boross I. Bogárja (Martinkovich) első, Mautner V. Angolája (Southey) második, Schlesinger és társa Derüje (Tybenski) harmadik, azután Passe partout, Scoronconcolo, Alkonat és Fruska. Totalizátor: 10 : 31. Helyrefogadások: I. 50 : 74, II. 50 : 81 és III. 50 : 167.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Fenyő Sándor szabadlában. Fenyő Sándor tudvalevően azt kérte a törvényszék vádtanácsától, hogy harmincezer korona biztosíték ellenében helyezze szabadlábra. A vádtanács teljesítette Fenyő kérelmét, a királyi ügyész azonban felfolyamodást jelentett be a táblához a törvényszék végzése ellen. Az ítéletábra ma délelőtt tartott ülésében elrendelte, hogy ötezer korona biztosíték mellett Fenyőt bocsássák szabadon. A vádtanács azonban deponálta ezt az összeget, mire védő nyomában deponálta ezt az összeget, mire védő elhagyta a fogházat. Ügyében a főtárgyalás határnapja még nincs kitűzve.

§§ Örökös rabság. Verejtékező homlok-kal munkát Rebék József a keskeny táncos-tól kiárendált tanyaföldjét s nem is gondolt arra, hogy alig huszonegy éves felesége tiltott viszonyt folytat Szijjártó Gáborral, a legközelebbi szomszédal. Az asszony egyre unszolta kedvesét, hogy tegye el láb alól megunt férjét. Tavaly december tizenharmadikán abban állapodtak meg, hogy Szijjártó az ablakon keresztül vadászfegyverével agronóvi Rebékét s a büvös asszonyt e végett el is rakta az ablak párkányáról virágait és félrehuzta a függönyt. A napi munkától fáradtan már az igazak álmát aludta a gazda, amikor az esti órákban megérkezett az orgyilkos. Egy párszor vállára emelte nyulsőrtőre töltött fegyverét, de megint visszakapta s rekedt hangon rászólt az asszonynak:

— Rózi, te! Takard ki az emberedet, hogy jobban előzhassak!

Rebékne engedelmeskedett, a lóvés előördült s a szerencsétlen férj meghalt. A csendőrség csakhamar kézrekerítette a gyilkosokat, akiket a keskeny táncosbíróóság életfogytiglani fegyházra ítél. A Kuria szüneti tanácsa a benyújtott semmisségi panaszokat ma visszautasította.

§§ Ingek és ingatlanok. A budapesti büntetőtörvényszék tegnap megszakította a Niemetz-ügy tárgyalását s megengedte Niemetznek, hogy saját üzleti könyveit és levelezéseit áttekinthesse. Ma, a tárgyalás hetedik napján kihallgatta a bíróság azokat a tanukat, akiket Niemetz a maga védelmére beidéztetni kívánt. A mentő tanuk azonban minden tekintetben magát a vádat erősítették meg, ami nem nagyon tetszett Niemetznek, sőt hogy sértettni kezdte a tanukat. Ezért az elnök többször rendreutasította. A hét napon át tartó tárgyalás megdöbbentő részleteket tárt föl Niemetz üzeméről, aki valóságos pörgőgárral rendezett be magának. Ezerszámra indította boldog-boldogtalan ellen a szerződésszegő- és provizósperekét s számtalan embert, aki Niemetzet soha sem látta, a bíróság ártatlanul kártérítésre kötelezett, mert akadt mindig két tanuja, akik hamisan megesküdtek az ő érdekében. A kárvallott felek sira panaszolták el, hogy mily ravaszul kényserítette őket Niemetz a fizetésre, holott neki soha megbízást nem adtak semmire. Ma befejezték a bizonyító eljárást s holnap rákerül a sor a perbeszédre.

§§ A hitlen gazdatiszt. Jedlicska Béla gazdatiszt évekel ezelőtt özvegy gróf Benyovszky Bélánél mint gazdatiszt volt alkalmazásban. Kötelességét kezdetben híven teljesítette, később azonban meglopota urnőjét. Ezért egyévi börtönre ítélték. Kiszabadulása után visszament volt urnőjéhez s oly meghatóan tudta esetelné szomorú sorsát, hogy a grófné ismét szolgálatába fogadta.

Jedlicska ezt a jótéteményt nem becsülte meg s ez év június elején Mandl István pincérel együtt behatolt a grófné kastélyába és sok értékes ezüstneműt vitt el. Ma volt ez ügyben a végtárgyalás a budapesti büntető-törvényszéken. Szepessy István bíró elnöklelte alatt. A bíróság Jedlicska Bélát harmadfélvi, Mandl Istvánt pedig kétévi fegyházra ítélte.

§§ Verekedő pap. Nyitráról jelentik: Néhány hét előtt összehozottalkozott Schurmann József acsakürthi plébános Ujhelyi Antal odaváló tanítóval. A plébános rövid szóváltás után botjával esett a tanítóknak és véresre verte. A nyitrai járásbírósg ma Schurmann háromszáz korona fő- és kétszáz korona mellékbüntetésre, valamint a költségek viselésére ítélte. A bíróság egyúttal elrendelte, hogy az ítélet az egyházi hatósággal közöltessék. Az ügyész felebezett.

TÁVIRATOK

Berlin, július 12. A Wolff-ügynökség jelenti Mexikóból tegnaptól: Porfirio Diazt hat évre elnökké választották, Coralt pedig alelnökké.

Az orosz-japán háború.

Pétervár, július 12. Az orosz távirati ügynökség jelenti Mukdenből mai kelettel: Japán forrásból érőd hírek szerint a japánok 11—12-ke között éjjel támadást intéztek port-arthuri hadállásaink ellen. A japánokat óriási veszteséggel visszaverték.

A gabona- és az iparvámok.

Pétervár, július 12. Hír szerint Witte kompromisszumjavaslatot fog Bülow elé terjeszteni a gabona- és az iparvámok tekintetében.

A karthauziak milliói.

Párizs, július 12. A karthauziak ügyében ma terjesztették a kamara elé a vizsgálóbizottság jelentését. A republikánus pártok erős védelemben veszik Combes miniszterelnököt a bizottság ellenséges jelentésével szemben. Bizalmi nyilatkozatot szerkesztettek a miniszterelnök mellett, amely Combesnek teljes elégtételt szolgáltat. A javaslat szövege így hangzik:

A kamara helyezkedjék arra az álláspontra, hogy Combes miniszterelnök és a republikánus kormány ebben az ügyben a legkifogástalanabbul viselkedett és magartartásukhoz még csak a gyant árnyéka sem férhet. A kamara napirendre tér a névtelen besúgók vádaskodásai felett, akik rágalmak bezonyítását meg sem kísérelték, és a miniszterelnöknek teljes bizalmat szavaz.

Párizs, július 12. A kamara Collin előadó jelentését tárgyalja a karthauziak ügyében. Martin, Jaurès és Sarrien napirendet indítványoznak, melyben kijelentik, hogy a vizsgálat eredménye az, hogy Combes miniszterelnöknek és fiának becsülete felüláll minden gyanun. Simonet a vizsgálóbizottság kisebbsége nevében kritizálja a bizottság munkálatait és legteljesebb nagyrabecsüléséről biztosítja a miniszterelnököt, akit azért rágalmaztak, mert két év óta folytatja a harcot a klerikalizmus ellen. (Élnek tetszés balról.) Collin előadó védelmezi jelentését és kijelenti, hogy ő is a legnagyobb tisztelettel viseltetik Combes, a magánember iránt. Flandini, a vizsgálóbizottság elnöke kijelenti, hogy Martin és Jaurès napirendjének elfogadása kétértelműséget jelentene. (Zaj balról.) A szónok emlékeztet arra a feladatra, amelyet a bizottságra bízta, és szeméret veti a miniszterelnöknek, hogy a szövegről alaptalan vádakot hangoztatott. Felhívja az igazságügyminisztert, hogy lépjen fel azok ellen, akiknek üzemleit a vizsgálat leplezte és kéri a kamarát, hogy védje meg a bírói kar függetlenségét a kormány támadásaival szemben. (Tetszés a centrumban.) Cochin és Fabre támadják a karthauziakat, mert nem akarták a bizottság előtt megjelenni. A vitát berekesztették.

Martin, Jaurès és Sarrien napirendjének első részét, mely így hangzik: „A kamara azt a meggyőződését fejezi ki, hogy a vizsgálat eredményéből kiderült, hogy Combes miniszterelnök és a kormány becsülete minden gyanun felül áll.”

370 szavazattal 82 ellenében elfogadták. A második részt: „A kamara megbélyegzi a névtelen rágalmakat és rágalmazókat” egyhangulag és a harmadik részt: „A kamara minden pót-lást visszautasít 306 szavazattal 244 ellenében elfogadták. Végül az egész napirendet 334 szavazattal 154 ellenében elfogadták. Ez a határozat az előadó határozati javaslatának elvetését jelenti.

Az aránylagos választási rendszer.

München, július 12. A képviselőház megkezdte Hammerschmidt (liberális) indítványának előzetes tárgyalását, mely a közvetlen országgyűlési választási jognak a proporcionális választási rendszer alapján való behozatalát követeli, valamint Andrea (liberális) indítványának tárgyalását, mely kéri a kormányt, hogy Hammerschmidt indítványának végeleges tárgyalását még a mostani országgyűlési időszakban tegye lehetővé. Orterer elnök kijelenti, hogy ő a szóbanforgó indítványokra nézve fennálló alkotmányintézkedések megtartása mellett a legszelesebb körű vitát fogja megengedni. Hammerschmidt megköszöni indítványát és hangsúlyozza, hogy a proporcionális választási rendszert már 1869. óta ismételtelen ajánlották a kamarában és 1897-én a kamara többsége a rendszer mellett határozatot hozott. Ez a rendszer a legigazságosabb. A szónok kifejti, hogy az általa ajánlott választási rendszernek összes részleteit, amelyek mind a Svájcban és Belgiumban kipróbált elveken alapulnak.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 12. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Eladott búza tiszavidéki 9.85—10.35 K.; bányási 9.80—9.85 K.; mosoni 9.40—9.70 K. Rossz: tót felvidéki 6.90—7.10 új 7.—7.20 K.; pestmegyei 6.90—7.10 K.; Tengeri, magyar 5.85—6.05 K. Zab 6.00—7.10 K., válogatott 7.60 K.

Bécs, július 12. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 640.50. Magyar hitelrészvény 750.—. Bécsi bankgyesület 279.50. Union-bank 513.—. Länderbank 516.75. Osztrák-magyar államvasut részvény 426.50. Déli vasut 81.—. Elbavölgyi vasut 423.50. Északnyugati vasut-részvény —.—. Delhányszérvény 345.—. Rima-rányi vasút 493.—. Alpesi bányarészvény 428.50. Májusi járadék —.—. Magyar koronajáradék 99.45. Osztrák koronajáradék 97.15. Lombard —.—. Török sorsjegyek 128.25. Német birodalmi márka 117.40. Napoleon d'or 19.51.

Berlin, július 12. (Gabonatözsde.) Búza júliusra 173.— márka (10.15 korona), szeptemberre 171.— márka (10.03 korona). — Rossz júliusra 138.50 márka (8.13 korona), szeptemberre 139.75 márka (8.20 korona). — Zab júliusra 139.50 márka (8.19 korona), szeptemberre 138.75 márka (8.14 korona). — Tengeri amerikai mixed júliusra 113.— márka (6.33 korona), szeptemberre 111.— márka (6.52 korona). — Olaj októberre —.— márka (—.— korona), májusra —.— márka (—.— korona). — Spiritusz 70 márka (árfolyam —.— korona per 100 márka.) Irányzat: Minden szilárd, idő szép.

Berlin, július 12. (Tőzsdéi jelentés.) A tőzsde megmaradt a nyugalom jegyében. Több mint huszonkilenc bank-, montán- és járadék-tétel maradt első jegyzés nélkül. Az üzlet annyira szükkerült, hogy néha nem is kerül tranzakcióna a sor. Ruhrszénpiac kedvezően áll helyzetének hírei nem tettek különösebb hatást. Montánértékek viszonylag bizonyos szűkítést mutatnak, mely arra vezetendő vissza, hogy egy irányban sem mutatkozik aranymentés. Járadékok nyugodtak, később spanyolok és törökök valamivel javultak. Később kivétel nélkül változatlan. Üzlet az egész vonalon pihen. Jelen-téskor spanyolok és törökök továbbra is nyugodtak Párisra s minden egyéb változatlan. Magán-leszámitási kamatláb 2½%.

Berlin, július 12. (Zárlat.) 4½% papír-járadék —.—. 4½% ezüst-járadék 99.60. 4% osztrák aranyjáradék 101.20. 4% magyar arany-járadék 100.—. Elbavölgyi vasut —.—. Osztrák hitelrészvény —.—. Magyar koronajáradék 97.60. Déli vasut 17.50. Osztrák-magyar államvasut 136.70. Károlyi Lajos vasut —.—. Kassa-oderbergi vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.05. Bécsi váltóár 85.15. 4% új orosz kölcsön 91.70. Magyar vasuti beruházás kölcsön —.—. Török délhányszérvény —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Olasz járadék 103.50. Discontó

Commandit 187.10. Magyar hitelbank — Altlá- nos villamosági Edison 214.20. Dynamit Trust 208.75. Gelsenkircheni 217.— Harpeni 197.10. Laurakohó 242.50. Az iránzat csendes.

Berlin, július 12. (Esti forgalom.) 4% os ma- gyar aranyjárdék — Magyar koronajárdék 97.40. Osztrák hitelrészvény 201.35. Osztrák-magyar államvasut 136.75. Déli vasut 17.50. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Osztrák bank- jegy készpénz —. Buhstiehradi —. Orosz bankjegy 216.— (Ultimo.) Lombard —.

Páris, július 12. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasut —. Uj török-konzol 86.50. Egyiptomi járadék 106.45. Osztrák Länderbank 460.—. Párisi bankrészvény 1127.—. 3% os francia járadék 98.40. 4% os spanyol járadék 86.73. 3% os uj törészthető járadék —. Crédit foncier de France —. Alpesi bányarészvény —. 4% 1890. román kölesön —. Görög kölesön 226.—. Váltó Olasz- országra % pari. Váltó Amsterdamba 206.65. Váltó Brüsszelnre % 3/8. De Beers 484.—. Chartered 41.—. 5% os bolgar kötelezvény 431.—. Magyar arany- járadék 100.25. Déli vasut —. Váltó Londonra 252.10. Osztrák aranyjárdék 101.25. Török sorsjegy 124.—. Meridional vasut —. 4% os olasz járadék 102.45. Ottoman-bank 568.—. 3% os francia-já- radék 98.40. Osztrák földhitelintézet 320.—. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 99.96. 4% os 1896. román kölesön —. Dohányrészvény 378.—. Váltó Bécsre 104.12. Váltó német piacokra 122.31. Rio 13.40. East Rand 190.—. Randfontein 73.75. Magyar jel- zálogbank 535.—. Az iránzat szilárd.

Frankfurt, július 12. (Zárlat.) 4 2/3% os papir- járadék 100.20. 4% os osztrák aranyjárdék 101.05. 4% os magyar aranyjárdék 100.15. Osztrák hitel- részvény 211.40. Osztrák-magyar államvasut 136.30. Északnyugati vasut 104.—. Buhstiehradi vasut —. Londoni váltóár 203.95. Bécsi bankjegyesület 130.—. Villamos részvény 139.—. 3% os magyar aranyköl- cson 81.40. 4 2/3% os ezüstsjárdék —. Osztrák koronajárdék 99.80. Magyar koronajárdék 97.50. Osztrák-magyar bank 115.90. Déli vasut részvény 17.40. Elbavölgyi vasut 105.—. Bécsi váltóár 85.10. Párisi váltóár 808.83. Unionbank részvény —. Alpesi bányarészvény 215.—. Az iránzat tartott.

Hamburg, július 12. (Zárlat.) 4 2/3% os ezüst- járadék 100.—. 1890. sorsjegy 153.—. Déli vasut 17.60. 4% os Osztrák aranyjárdék 100.70. Osztrák hitelrészvény 201.35. Osztrák-magyar államvasut 136.50. Olasz járadék 103.10. 4% os magyar arany- járadék 100.20. Az iránzat nyugodt.

Frankfurt, július 12. (A Budapesti Napló tu- dósítójának távirata.) Arfolyamok májusra. Esti for- galom. Osztrák hitelrészvény 201.50. Osztrák-ma- gyar államvasut —. Déli vasut 17.60. Német bank —. Disconto 117.20. Drezdai bank 149.10. Berlini kereskedelmi bank —. Gelsenkircheni 216.90. Harpeni 194.30. Laura-kohó —. Olasz já- radék —. Hibernia 209.70. Az iránzat szilárdabb.

New-York, július 12. (Terménybörze.) (Zár- lat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 11.15 (10.95). Juliusra 10.72 (10.50). Okt.-re 10.59 (10.44). New- Orleansban helyben 11.19 1/2 (11.13 1/2). — Petróleum: Stand white New-Yorkban 7.50 (7.80). Stand white Philadelphianban 7.75 (7.75). Refined in Cases 10.50 (10.50). Credit Balances at Oil City 1.52 (1.52). — Zsír: Western steam 7.30 (7.20). Rohe és Brothers 7.25 (7.25). Tengeri iránzata állandó. — Juliusra 53.1/4 (53.1/4). — Szept.-re 53.1/4 (53.—). — Dec.-re — (—). — Buza iránzata szilárd. — Piros ószi helyben 112.— (112.—). — Juliusra 93.— (97.—). Szeptemberre 90.— (88.7/8). — Dec.-re 89.1/4 (88.1/4). — Májusra — (—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — Kacé: fair Rio 7. sz 7.1/4 (7.1/4). — Juliusra 5.95 (5.95). Okt.-re 6.10 (6.15). — Liszt: Spring Wheat clears 3.85 (3.85). — Cukor: 3.1/2 — (—). — 3.1/2. — Ón: 25.90 — 26.20 (25.85—26.15). — Réz: 12.62—12.87 (12.62—12.87). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, július 12. (Terménybörze.) (Zárlat.) Buza iránzata szilárd. Jul.-ra —. (90.1/4). Szept. 92.3/4 (85.—). — Tengeri iránzata állandó. — Juliusra 48.1/4 (48.3/4). — Zsír: Juliusra 6.95 (6.87). Szept.-re 7.07 (7.02). — Szalonna short clear 7.37 (7.37). — Sertéshús: Juliusra 11.85 (11.70). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

H. K. Budapest. A legénységi állományhoz tartozik. Zooldot kap.— O. G. Kispést. Ilyen kedvezményt az államvasut igazgatósága nem ad. — Pálya. Igy távolról, a közlebbi viszonyok ismerete nélkül bajos pályát ajánlani. Az egye- temi tanulmányok bármely ága mellett is tehet szert mellékkövedelemre. — P. B. Az elhelyező- intézet köteles egy másik cselédet küldeni. — Csendőrszolgálat. A teheránosztályban megmond- ják. — H. P. Budapest. Az egyetemi klinikára szegény betegetek fölvesznek díjtalanul is. A be- tegfölvétel azonban augusztus 20-ig szünetel. — P. T. Kezdetleges. — M. A. Kassa. Az államvas- utak igazgatóságához (Budapest, Andrassy-ut 73—75. szám) nyújtsa be kérvényét. Mellékelje ok- levelét, születési, illettségi és csetleg működési bi-

zonyítványt. — S. L. Bács-Keresztur. 1. Tálpro- dukció minden pályán mutatkozik. Az érvénye- sülés és a tehetségen kívül ügyesség, életmés- ségért. Műlik. 2. Folyamodhatik tandíjmentes- ségért. Ösztöndíjak is vannak. A pályázati fölté- telek az egyes alapítványok szerint különbözők. — Tévédés. A tehetség jelentkezik benne, de egye- netlenül. — Egy régi előfizető fia. Szeged. Nem közölteth. — A. B. Zugó. Legyen hozzá udvarias, előkézen, járjon mindig a kedvében, hogy meg- nyerje őt magának. Mikor szükségét látja, mondja el neki egyszerűen, ugy ahogy érzi. — Régi ol- vasó. Érdekes rajz, a sablonból előnyösen vá- lik ki, de nincs elég érdekesség benne. — L. I. Szatmár. 1. A tanítóképző-intézet első osz- tályába négy középiskolai végzettséggel veszik föl. 2. Matroziskolába minden iskolai bizonyítvány nélküli is beléphet, a tengerészeti akadémiába való fölvételhez négy középiskolai bizonyítvány szük- séges. — Előfizető leánya. Orvos illekes az iye- nekben. — W. M. Várfalva. A Budapesti Közlöny kiadóhivatalától (Budapest, VII. Kerepesi-ut 54. szám) rendelje meg 60 fillért a vonatkozó lap- számot. — B. B. A kérvény iktatószámával je- lentkezzék a minisztérium illető osztályában. — S. Gy. Felső-Nyék. Az ónkupak helyettesíti a pécsetet. — B. I. Uj rendeletről egyelőre nincs szó. — 301540. A kereskedelmi és iparkamara pártolással kérje a pénzügyminisztériumtól. — T. L. Nyiregyháza. Tiszta sárga viasz föl- vasztva hamuszírral vagy spiritusszal kever- jeni addig, míg paszta nem lesz belőle: házilag így állítják elő a parkettvirézt. — R. U. Nyír-Acsád. Sajnáljuk, de a hír teljes- séggel nem közérdekű. — Ludovicum. A fölvétel- hez érettségit kívánunk. — Régi előfizető. 1. Van tengerésziskola Buskariban a horvát-szlavon tar- tományi kormány hatósága alatt, van továbbá tengerésziskola Cattaróban, Triesztben és Raguzá- ban. 2. A Lloyd-társulatnál Triesztben megtud- hatja. 3. Vészi József. — Kutató. Elsősorban azt kellene megtudnia, hogy onnan hova ment. A budapesti bejelentő-hivatalban sem árt érdeklődni, mert ezek ilyen esetekben leginkább a fővárosba vezet utjukat. — Joghallgató. 1. A jogi dekaná- tushoz folyamodjék. Kérvényezés indexe másola- talt és az időközben megszerzett érettségi bizonyít- ványt mellékelje. 2. Köszönjük, de el vagyunk látva. — 301565. számú előfizető. Az illekesked- hadkiegészítő-parancsnoksághoz adja be kérvé- nyét most folyó tanulmányainak igazolásával. — Szentesi ítmérő. Az Adóügyi Szaklap (Andrássy-ut) közli a vonatkozó döntéseket. Irja meg oda a konkrét kérdéseket.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 12. —

Kinevezés. A kecskeméti kir. törvényszék elnöke Török Imre kecskeméti kir. járásbírósigi ideiglenes napidíjas szolgát a kecskeméti kir. törvényszékhez III-ad osztályu hivataloszállgá- vá kinevezte.

Előléptetések. A budapesti kir. ítélőtábla el- nöke Baba Antal kecskeméti kir. járásbírósigi II. osztályu hivataloszállgát az első fizetési fokozatba, Sölyomváry Gyula budapesti kir. kereske- delmi- és váltótörvényszéki II. osztályu hivatal- oszállgát az első fizetési fokozatba, Mizsur Pál besztercebányai kir. törvényszéki III. osztályu hivataloszállgát a második fizetési fokozatba. — A pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke Obranyecz Fe- renc éreksújvári kir. járásbírósigi III. osztályu hivataloszállgát II. osztályu hivataloszállgá- vá léptette elő.

Visszahelyezés. A m. kir. posta-, táviráda- és távbeszélő elnökhivatalgatója Kotzó Sándor ideig- lenesen nyugdíjazott posta- és táviratdatisztet a X. fizetési osztályban posta- és táviratdatisztí mi- nőségben a tényleges szolgálataba visszahelyezte.

Pályázatok. Az újbányai kir. járásbírósigánál felekkönyvezetöi állásra 2 hét alatt, — a soproni felekkönyvezetöi főfogóri állásra augusztus hó 14-ig, — a naszöldi kir. járásbírósigánál telek- könyvezetöi állásra 2 hét alatt adandók be a kérvények.

Napirend.

Naptár: Szerda, július 13. Rómal-katolikus: Jenő. — Protestáns: Jenő. — Görög-orosz: (július 30.) 12 apostol. — Zsidó: Ab 1. Ros. — Nap két: 4 órakor. — Nyugszik: 7 óra 38 perckor. — Hold két: 4 óra 21 perckor reggel. — Nyugszik: 7 óra 32 perckor este. — Uj hold 6 óra 27 p. délelött. A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. A képviselőház elnöke fogad délelött 9—10-ig. Osztályorsjegyek huzása. Kilenc órakor, más-odik nap. Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Be- lépődíj 50 fillér. Könyves Kálmán-társaság művészeti szalon. (Nagy- mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díj- talanul. Nemzeti Múzeum. Képtár nyitva 9 óratól dél- után 1 óráig. A könyvtár történelmi és irodalom- történelmi kiállítása megtekinthető 1 korona díj

mellett 9 óratól délután 1 óráig. — Néprajzi társ (Csillag-utca 3.) nyitva 9 óratól délután 1 óráig. Belépődíj 1 korona. Növénytar (Széchenyi-utca 1. sz.) megtekinthető kutatók számára díjtalanul 9 óra- tól délután 1 óráig. Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 óra- tól 1 óráig. Közlekedési múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9—12 óráig és délután 3—6-ig. Iparművészeti múzeum nyitva 9—1 óráig. Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1 óráig. A földtani intézet múzeuma a Stefánia-uton nyitva 9—1 óráig. Belépődíj 1 korona. Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelött 9 óratól 12-ig. Múzeumi könyvtár nyitva délelött 9—1-ig. Akadémiai könyvtár zárva. Egyetemi könyvtár zárva. Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sölyom- utca sarkán, nyitva reggel 8 óratól este 6-ig. Az aquincumi ásatások és múzeum. Megtekin- hetők egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endre. Helyjérdekű vasut a Pálffy-térről. Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, ke- reskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váci-körút 23. szám alatt. Hivatalos órák: délelött 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelmörténelmi gyűjtemény, továbbá a házi-parki kiállítás (melyben az izletvezetéség áru- sítósokot is eszökből) a városigeti iparcsernokban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelött 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi izletvezetésége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V. Váci-körút 23. szám).

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentés

— Julius 12. —

Table with columns: Állomások, Levegőny., Hőmérséklet, Szél iránya és erője, Felhőzet, Csapadék, Hőmérséklet. Rows include Akna-Szalina, Késmarék, Budapest, Ó-Gyál, Berény, Zsgráb, Fiume, Pécs, Debreczen, Szeged, Arad, Temesvár, Kolozsvár, Vajda-Hunyad, Nagyszombat, Bécs, Prága, Kiskőrös, Tarnopol, Bregenz, Salzbürg, Klagenfurt, Lestna.

Jelek magyarázata: K = kelet, Ny = nyugat, D = dél, É = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult. * = eső, * = hó, ≡ = köd, < = zivatar.

Hazánkban nagyborézt derült idő uralkodik. A hőmérséklet esőkent és különösen az éjjeli lehűlés volt jelentékeny; sok helyütt a minimum 10° alá szállt.

A maximum északon, a minimum pedig Orosz- országon tartózkodik.

Európában az idő meleg és esők csupán Francia, meg Oroszországban voltak.

Küldés: Lényegtelen hőmérséklet változással, többnyire derült és tulnyomán száraz idő várható.

Vizállás.

Table with columns: Júl. Júl. 11. méter, Júl. Júl. 12. méter. Rows include Inn, Duna, Buda, Győr, Dráva, Mur, Száva, Norva, Vág, Rába, Kőrös, Tisza, Berettyó, Kőrös, Száva, Haros, Szamos, Kraszna, Latorca, Ung.

REGÉNY

ASSZONYOK HATALMA

Írta: GUSTAF AF GEIJERSTAM

(6)

A hanghordozásán is észrevehettem, hangja még tompább volt. Miközben előttem ment, azt is észrevettem, hogy a háta kissé meggörnyedt. De amikor szemben álltunk egymással, ami már olyan rég nem történt meg, akkor a részvétnék valami szorongó érzése fogott el.

Brenner Hugó megöregedett. A tartása rugalmas volt, mint azelőtt, de haja, szakála csaknem fehér lett, arcán ráncok voltak és szeme, amely megőrizte szelid, élénk nézését, mélyebben fektült, mint azelőtt, valami új árnyéktól körveve.

Beszélgésünk kezdetben kissé nehézkes volt, mint olyan emberek között, akik elveszítették az előbbi bizalmas viszonyuknak a fonálát. De végre mégis rákadunk olyan tárgyra, amely érdekelt bennünket és egy pillanatra úgy látszott, mintha régi vitáinkat folytatnók. Hirtelen észrevettem, hogy Brenner nem hallgat rám. Feje mellére hagyatott, szeme kimeredt a sötétbe. Valószínűleg egészen megfeledkezett arról, hogy a szobában vagyok.

Hosszu, tompa csend következett s a szorongás közben, amely elfogott, nem tudtam elfordítani szememet erről az emberről, aki úgy magába sűppedve ült ott s akit olyan sors görnyesztett meg, amelyet nem ismertem. Szép volt, noha megöregedett s arkifejezése, amely most szigorú volt, olyan hatással volt most rám, hogy hódolat-eltelve, legjobban szerettem volna csendesen kiusztrálni.

Egy mozdulatomra hirtelen felpillantott.

— Bizonyosan sokáig hallgattam — mondotta.

Csak bólintottam — s nem tudtam, maradjak-e, menjek-e. Akkor rám nézett megint, mintha beszélni akart volna. De a hangja megtagadta a szolgálatot s engem rémület fogott el. Mert a melle olyan félelmesen zihált, hogy az a gondolat rohant át az agyamon, hogy csak azért jöttem hozzá, hogy meghalni lássam. A következő pillanatban aztán fejével, karjával az asztalra borult és sirt, mint egy gyermek.

Rettenetes volt ilyen izgalomban látni azt az öreg embert. Olyan hirtelen, olyan váratlanul és erőszakosan következett be ez, hogy villámgyorsan mindent megmondott. De ha ez az izgalom meglepően hatott olyan ember részéről, mint amilyen Brenner volt, akkor az, ami ezután következett, még meglepőbb volt. Nem tudtam türtőztetni magamat, oda mentem hozzá és vállára tettem a kezemet. Alig érezte magán a könnyű érintést, hisz abba is maradt a heves zokogás és olyan hangon, amelyben ellentétes szenvedélyek keveredtek, így kiáltott fel:

— Egyszer csak kell az embernek beszélnie. Egyszer meg kell lenni! Végül elérkezik az a pillanat, amikor az ember nem viselhet el mindent egymaga, amikor ki kell tárnia a lelkét valaki előtt. Hogyan történt, hogy éppen ebben a pillanatban léptél be az ajtón? Nem tudom. Csak annyit tudok, hogy napokig jártam-keltem itt s megcsináltam életemnek a számadását, mindazt, ami volt, azaz a szemmel szemben, ami még hátra van, hogy az eredményt lássam. De nem találom meg. És nem találhatom meg, mert nem tudok költeni, mert a magam dolgát nem tudom átültetni valami másra, mint ahogy ti költők tudjátok, ti ezerszerre beldegebb emberi teremtmények, akik megszabadulhattok a fájdalmatoktól, mert el tudjátok mondani.

Egy kis ideig hallgatott és homlokát elfedte a kezével.

— Azt hiszed talán, hogy mindig az voltam én, aki most vagyok — mondta kissé nyugodtabban. — És értem, ha csudálkoztál azon, hogy azelőtt semmit sem beszéltem magamról. Észrevettem néhányszor, amikor annak idején találkoztunk.

Mosolygott és előbbi dévajkodásának bágyadt csillámlása jelent meg a szemében.

— De nem így áll a dolog — folytatta. — Inkább úgy, hogy mi nagy hallgatók... fiatal korunkban... amikor a dolog könnyebben ment... túlságosan közlékenyek voltunk. Meg tudsz-e érteni, ha azt mondom neked, hogy azelőtt, amikor még fiatal voltam, beszéltem magamról, mindenről, ami a lelkekre vonatkozott, ami foglalkoztatta vagy betöltötte és pedig mindenki iránymában, akibezh vonzódást éreztem, még ha csak hirtelen és véletlen rokonérzés volt is az? Igen, ez az igazság, barátom. A tiszta, való igazság! Valósággal ránehéztem az emberekre és mohón szomjaztam arra, hogy kitarjam előttük a lelkeket. Hálás voltam, mint valami nagy adományért, ha valaki csak félig-meddig is bizalmas volt hozzám. Ilyen voltam fiatalkoromban, egészen én magam. Később kissé megváltoztam. Talán alarcot viseltem, mert kerültem azt a fájdalmat, hogy kiöntvén a lelkeket közömbösségre találok. Attól féltem, hogy magamra maradok, ha a szenvedély jutott volna bennem szóhoz. Most azonban magam akarok itélni magam fölött, úgy, hogy még egyszer nem tehetem majd meg, most, miután már meghalt az, akihez mindig beszélhettem.

— Másnak volt a felesége és sohasem volt az enyém. És ha most meghallgatsz, nem szakíthatok félbe. Ha csudálkozol azon, amiért beszélek, arra is megfelelek. Mindent elmondok neked, mert úgy, mint a nagy költők, szükségét érzem annak, hogy magam lássam magamat, amilyen vagyok és amilyen lehettem volna. Kitarom a lelkeket, mert nem tehetek másképpen. Ha mindent elmondottam, elmehezt. De tudd meg azt is, hogy a legnagyobb szolgálatot teljesítetted nekem, amelyet ember ez életben még megtehet.

Egy pillanatra elhallgatott és ugyanakkor a nagy fali óra nyolcat ütött mélabusban mögöttünk. Brenner Hugó némán figyelt, amíg az utolsó ütés is elhangzott. Aztán beszélni kezdett.

Brenner Hugó.

I.

Olyan csudálatos, hogy mind erre olyan jól emlékszem. Pedig olyan régen történt. Hanem volt mégis az életbenem nap, amikor még nem élttem át egyebet, mint jót, akkor, amikor az egyetemről a fővárosba mentem és nem csak éreztem magamat fiatalnak és gondtalannak, hanem az is voltam valójában — amikor az élet könnyedén kecsgettetett a boldogsággal. Kevéssel azelőtt tettem le a bölcsészeti doktorátust, kitüntetéssel, ha illik ezt mondanom, alig voltam harmincéves s általában szép jövőt jósoltak nekem.

Ha aztán ez a jövő nem úgy bontakozott ki, mint akkori barátaim és jóakaróim remélték, akkor ennek részben az volt az oka, hogy titokban egészen más felfogásom volt arról, amit voltaképpen szép jövő alatt kell érteni, mint barátainknak és jóakaróimnak külön-külön. Annyi bizonyos, hogy egy egész évig hánykolódtam Stockholmban, a nélkül, hogy mint mondani szokás, valahol megvettem volna a lábamat. Hogy mi történt velem ez év alatt, azt bajos elmondani. Afféle „Sturm und Drang“-korszak volt ez, ha olyan is, amely kissé későn következett be. És aztán, belefáradva a tétlenségbe és mert üzött a vágy, hogy egy kicsit körülnézzek a világban, csekély apai örökségemnek a maradékát külföldi utazásra használtam fel, amely teljes két évig tartott.

Ez idő alatt csak úgy találomra bekalandoztam Európát, aminek a legbecesebb eredménye az a Rembrandt-gyűjtemény, amelyet ott láthatok még a falakon. Amikor hazajöttem megint, csak azt tudom, hogy napbarnított és sovány voltam és hogy sötét körszakállam hogyesre volt nyírva. Azt mondták, hogy csinos fiú vagyok és hogy fiatalabbnak látszom, mint elutazásom előtt. De hogy tulajdonképpen hol voltam, mit láttam és tapasztaltam — erről úgy emlékszem, senki sem kérdezősködött.

Ha az volt a reményem, hogy ez utazás révén több vállalkozókedv és energia lesz bennem, hát mindenesetre alaposan csalódtam. Csak megmaradt minden a régiben, épp oly kevésbé voltam vállalkozó, mint azelőtt és pajtásaim azt mondták rólam, hogy szinte szándékosan mellőzöm a kínálkozó alkalmakat, hogy a világban előrejussak. Az ügytelenségig őszinte voltam és éppen olyan ha-

nyag. Ezzel kitünően elértem függetlenségemet, de a nélkül, hogy akkor egészen megértettem volna, hogy mit jelent az, sikerült is magamat teljesen elszigetelni.

Harminckétéves koromban épp úgy nem jutottam célhoz, mint akármelyik diák, csak azért, mert sohasem éreztem magam összhangban a világgal, amelynek pedig egyik alkátréze voltam. Nem jött el még annak az ideje, amikor makacs ellenzékiességből, mely hirtelen az összes pártokra kicsap, új irodalmat lehetett volna teremteni, s ha így is lett volna, azért én mégis ott maradtam volna, némán és tüpöngve a zugolyomban. Ami a keresetemet illeti, egész természetemnél fogva azokra a kis munkákra voltam utalva, amelyeket be jól ismersz és amelyek életemnek jó részét betöltötték. Emiatt különben sohasem panaszkodtam, mert amit az élettől vártam, az egészen más valami volt. Ha elbeszélsemnek a végére érek, magad ítéld meg, mit nyertem.

De harminckétéves korom ellenére gondtalan voltam mint valami huszéves ifjú, úgy vettem a napot, amint jött. És meg voltam elégedve, ha a napot munkában töltve esténként pajtásaim szerény társaságában mulatoztam, akik mind fiatalabbnak voltak nálammal. És akik egy kicsit szerettek engem éppen azért a remlátlan, fiatalos felfogásomért, hogy mindazt kevésre becsültem, amiért mások törték magukat.

Éveim számának ellenére bizonyos tekintetben igazán fiatal ember voltam még, amikor az élet először keményen megragadott és oda kényszerített, ahova nem akartam menni. Ez egy szerelmi históriával kapcsolatosan történt, amely a következő, nem éppen regényes módon kezdődött.

Amikor egy este hazafelé tartottam, keresztül kellett vágnom egy utcán Drottningatan és Östermalmen között és amint megyek a gyalogjárón, egyszerre csak zokogó női hang rezzentett fel töprengéseimből. Őn fültem és két, nyilvánvalóan régező férfi hangját hallottam, amelyekbe az az éles, egyre erősödő és egyuttal mind esdeklőbb női hang vegyült. Ez arra készítetett, hogy előbb megálljak, aztán hogy az utamat megváltoztassam és így aztán ez a kis esemény, talán sokkal inkább, mint bármely más, egész későbbi életemre kihatott.

Amikor közelebb értem, a sötétben egy fiatal leánynak bizonytalan körvonalait pillantottam meg, akit egy nagy zárt kapuba szorítottak be ama régező urak s nem akarták elbocsátani.

Akkoriban meglehetősen gyorsan termettem ott az ilyen esetben és az első ötletem egyszerűen ez volt: a hozzám közelebb lévő urat a gallérijánál ragadom s lovagias hars utján a szegény leányt üldözői karmaiból kiszabadítom. De a következő pillanatban már más eszme villant át az agyamon. Tudod, hogy bizonyos gyakorlati humor iránt mindig volt érzésem és a helyzet tagadhatatlanul sokkal alkalmasabb volt az ilyenfajta kalandra, mint valami páncélos, buzogányos lovagdrámára. Ahelyett tehát, hogy veredéskébe mentem volna bele, úgy tettem, mintha a leánynyal ismerősök volnék. A két aszfaltbetyárt mintha észre sem vettem volna, köszöntem és egész könnyedén így szóltam:

— Ej! Jó estét kisasszony! Hát ilyen későn még kiinn járunk?

Ennek a fellépésnek a hatása bámulatos volt. Csáhatatlan női ösztönnel a leány rögtön fel fogta, hogy itt monéklós kinálkozik, s mialatt az a két ur, nyilván attól való félelmében, hogy ráismernek, hirtelen kijázanodott, a sötétben rá-tűnt, úgy eljátszotta szerepét ebben a komédiában, mintha az egész dologra el lett volna készülvé, szó nélkül elfogadta a karomat és mikor egy pillanattal később egy gázlámpa világába jutottunk, pillantásaink találkoztak. Mivel mind a ketten — ilyen véletlenül összekerült emberi teremtmények — fiatalok és elég szemre valók voltunk és semmi okunk sem volt arra, hogy a dolgot valami túlságosan szertartásosan fogjuk fel, nyilván egymás szemébe néztünk és nevetünk. Leg-alább úgy gondolom, hogy én is nevettem. Hogy a leány nevetett, arra egészen világosan emlékszem.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

A budapesti kereskedelmi kamara alakuló-ülése. A budapesti kereskedelmi és iparkamara az új választások után ma délután tartotta alakuló-gyűlését Lung György székesfővárosi tanácsnok elnöklésével. Meleg szavakban üdvözölte az elnök a tisztikart s annak élén Lánzy Leó udvari tanácsost, a kereskedelmi és iparkamarának harmadizben is újból megválasztott elnökét.

Az üdvözlésre Lánzy Leó hosszabb beszédben válaszolt. Engedjék meg — ugymond — hogy ezt a bizalmat amaz urak részéről, kik már régebben tagjai e kamarának, elismerésnek tekintsem eddigi működésémet, amennyiben pedig azok részéről nyilatkozott meg, kik most első ízben tagjai e kamarának, előlegül tekintem e bizalmat a jövőre nézve, melyet teljesen kiérdemelnél törekvésem lesz, már abból a szeretetből kifolyólag is, amelylyel én ez intézményen csüggök, melynek fejlesztésén és emelésén immár tizenegy év óta fáradozom. (Elénk éljen.) Újból való megválasztásom egyúttal szankciója is annak az iránynak, amelyet a kamara tizenegyféle elnökségem alatt követett, és utasítás is arra nézve, hogy a kamara a jövőben is azt az irányt és gazdaságpolitikai programot kövesse, amely eddig is zászlajára volt írva, azt t. i., hogy egy liberális és reformokat sürgető gazdasági akciónak legyen a szellemű, oly politikának, mely arra törekszik, hogy mindazok az akadályok, melyek a kereskedelem és ipar szabad fejlődésének útját állják, elhárításának, s amely teljes erővel küzd mindama törekvések ellen, melyek az egyes hivatási ágak között levő összhangot megzavarják alkalmasságok. Óvakodjunk az irtés jelszavak veszélyes s megtévesztő ábrándjaitól és amint gyakorlati férfiakhoz illik, csakis érett megfontolás és szakszerű, objektív tanulmányozás alapján irányítsuk cselekvéseinket. A gazdasági és társadalmi bajok taglálása után ráter az önálló vámterület kérdése. Nem csodáljam, hogy minden baj ellen egy panacézt emlegetnek, az önálló vámterületet, hiszen való, hogy a bajoknak egyik főforrása a bizonytalan helyzetre vezethető vissza, mely az Ausztriával való gazdasági viszony konszolidálásának késleltetését folytán beállott. Mi sem természetesebb, minthogy még oly elmék előtt is, melyek eddig rendíthetetlen hívei a vámközösségnek, súlyos aggályok merültek fel e viszonyoknak további fenntarthatósága iránt. Látva azt, hogy Magyarország egész gazdasági léte alapja, mint Mahomet koporsója, ég és föld között lebeg, azért, mert Ausztria rendes parlamenti állapotot helyreállítani képtelen. Hogy azt illusztráljam, csak két mozzanatot emelek ki. A valuta-rendezésnek nagy áldozatokba került miveltől nem fejezhetjük. A hosszadalmas és nehéz tárgyalások után a kormányok között létrejött autonóm vámtarifa törvényes elintézését nem nyeheti, pedig erre feltétlenül és elodázhatatlan szükség van, hogy a külföldi kereskedelmi szerződéseket megköthessük, és egész nemzeti produkciók védelmére egy egységes vámpolitikai rendszer alapjára helyezkedhessünk. Már ezekből is látható, mennyire türehtelen és séreimes az az állapot, hogy a legfontosabb gazdasági kérdéseink Ausztriával elintézetlenül hagyatnak és a levegőben lógnak, ami mindezeket eltekintve feltétlenül bémítónak kell hogy hasson mindkét ország vállalkozószellemére és egész gazdasági életére. Ha még hozzáteszem, hogy mily kicsinyes és kufár az a mód, amelylyel Ausztriában a magyar ipar szerény szárnypróbálgatásait megfélel, akkor teljesen érthető, hogy türelmünknek vége szakad és így bizonyos idegesség vesz rajtunk erőt. Mégis, ugymond, óvakodunk kell hidegvérünket elveszíteni és elhamarkodásból egyoldalú állásfoglalást nyilvánítani abban a kérdésben, amely egyedül valamennyi kereseti osztály öszszérdekeinek szem előtt tartásával találhat megoldást, ha csak nem akarjuk kockára tenni az ország jólétét, nehéz küzdelmek árán elért vívmányok fenntartását és előidézni az ország gazdasági erejének romlását. Bizonyos az, hogy a gazdasági önállóságra törekedünk kell, hogy ez eszményünk maradjon, amely felé törekvéseink irányítandók és amelynek utjai egyengetésére egész gazdaságpolitikai rendszerünket alapítani kellene, mert kétségtelen, hogy ez sok tekintetben ipari, kereskedelmi, társadalmi és nemzeti fejlődésünkre bizonyos körülmények között korszakalkotó és áldozos kihátással bírhat. De viszont tisztában kell lennünk azzal is, hogy ez a cél csak úgy érhető el, ha az összes politikai, gazdasági, termelési és pénzügyi előfeltételek erre megvannak adva máskülönbön ez a különválasztási

processzus sokkal nagyobb rombolást vihetne végbe nemzeti jólétünkön, mint amilyen nagy lehetne az a haszon, amely ebből a magyar közgazdasági életre járulhat. És ha ezt elismerjük, akkor, amíg a kérdés megvitatását a közeli időben napirendre fogjuk tűzni, meg fogjuk egyúttal vizsgálni azt is, vajjon ezen előfeltételek tényleg fennállanak-e és milyen arányban. A jövő feladatainak részletezése során kitér a gazdaságpolitikai és szociális fejlődés kérdéseire, majd megnyitotta az újonnan megalakult kamara első érdemleges ülését.

A magasnívóju megnyitó beszédet lelkes éljenzéssel fogadta a hallgatóság.

Ezután Kohn Gábor bejelenti, hogy ő és társai továbbra is követelnél fogják az önálló vámterületet és minden olyan intézményt, mely Magyarország önállóságát kidomborítja. Székács Antal, Melkő Bertalan és Boros Samu felszólalása után áttértek a napirendre. Schwarz Lajos a teljes vasárnapi munkaszünet előnyeit fejtette ki egy beadványában s utalt arra, hogy most több alkalom nyílik a kocsimák és kávéházak látogatására, mint ezelőtt. Ezt megakadályozandó, azt indítványozta, intézzen a kamara feliratot a kultuszminiszterhez, hogy a főváros területén levő területek és nyilvános könyvtárak vasárnap nyitva álljanak. Az indítványt elfogadták. Tehé Endre a munkásmozgalmakról szólván, azt indítványozta, hogy sürgős felterjesztés kapcsán oly intézkedések elrendelése kérjék a kormányt, amelyek legalább pillanatnyilag megakasztani képesek az ipar terén a munkásviszonyok további züllesztését. Az indítványt elfogadták.

A kereskedelmi szerződések. Witte orosz pénzügyminiszter, aki Timovszovval, Prilejovszovval és Langovszovval tegnap este Norderneybe érkezett, ma már megkezdte a tanácskozásokat a megkötendő kereskedelmi szerződés körül. Ma lesz az első konferencia Witte és gróf Bülow közt. Az orosz pénzügyminiszter szakreferensei úgy nyilatkoztak egy hirlapudósító előtt, hogy az új orosz vámtarifa csakugyan súlyos károkat jelent a német kereskedelemre nézve, de az orosz kormány hajlandó a vámtételek differenciáztatását kiküszöbölni a készülő tárgyalások során, sőt már jogos panaszokat is kész figyelembe venni, amelyek már régi sérelmei a német kereskedelemnek. Ez azonban magától értetődő dolog; sokkal fontosabb, hogy Németország beleegyezik az orosz ipari vámnak közel 30%-kal való emelésébe, viszont Oroszország nem emel kifogást a német alacsony gabona-vámtételek ellen. Németország irányadó körei biztosra veszik, hogy Witte norderney-i missziója nyomást fog gyakorolni Ausztria-Magyarországra, mert ha az osztrák és a magyar kormányok megbízottai tovább is ridegen ragaszkodnak feltevéleikhez, akkor a birodalmi kancellár felmondja a kereskedelmi szerződést, amint azt a porosz urak házában megígérte. — Ami az olasz kormány megbízottai és az osztrák s a magyar kormányok képviselői közt megindult s most Valombrosóban folytatott tárgyalásokat illeti, azok nehezen haladnak előre, Olaszország abban bizakodik, hogy Magyarország még az utolsó pillanatban engedni fog a borvám kérdésében s az olasz kormányt nagyon lehangolta a magyar megbízottak makacs magatartása. Giolitti miniszterelnök, aki hosszabb szabadságra ment — amiből szintén arra lehet következtetni, hogy a tárgyalások nem keesegtetnek biztató eredménnyel — elutazása előtt erősködött, hogy néhány hektoliter borért nem hajlandó Apuliából csupa ellenzéki képviselőt juttatni a kamarába, Luzatti pedig azzal csinált hangulatot, hogy a borvám-koncessziók zászlaját össze lehet lódzni az ó kezében, de önként elejteni nem fogja a lobogót. Ilyen körülmények közt nyilvánvaló, hogy az új provizórium kikerülhetetlen Olaszországgal. Arról van szó, hogy meg fogják-e hosszabbítani a mostani provizórium tartamát október végéig, avagy új provizóriummal ez év végéig fogják-e a mostani viszonyokat fenntartani?

Oloszabb szállítási díjtételek. Bécsből táviratozták, hogy az osztrák vasutügyi minisztérium a Kaiser Ferdinand Nordbahn társulat képviselőivel legközelebb tárgyalást indít a szállítási díjszabások csökkentésére. Okot erre

az szolgálta, hogy a nevezett vasút főhálózatának mult esztendei tisztá jövedelme részvényenként túlhaladta a kétszáz koronát; ilyen esetben pedig az engedélyezési határozatok értelmében a vasuti miniszter elrendelheti a díjtételek leszállítását.

A Nemzeti Baleset-biztosító Eészvény-Társaság folyó év június havában 716 baleset-biztosítási kötvényt állított ki, melyek halálesetre 9.504.382 korona, rokkantság esetére 10.654.682 korona és mulékony kereséktelelenség esetén 4.161 korona napi kártalanításra biztosított összegről szólnak. Nevezett társaság a folyó évi január hó 1-től június hó végéig terjedő időszakban 4984 ajánlatot kötvényesített és pedig 52.758.807 korona halálesetre, 60.510.266 korona rokkantság esetére és 24.448 korona mulékony munkaképtelenség esetére biztosított összegekkel. Fennállása óta a társaság balesetekért 5.924.756 korona 45 fillér kártérítést fizetett ki.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelent: Micsa Testvérek utóda-cég Csáková, Baruch B. és József kereskedő Szerajevó.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt jelentése.) A mai hevívásár forgalma kielégítő eredményű volt. Külön említést érdemel a kajszinbarack árának emelkedése. Részleteiben a következőleg alakult az üzlet: **Husfélék:** vidék marhahus eleje 88—96, hátulja 96—108 korona 100 kilónként. Lehuzott sertéshús 114—120, sertések szalonnával 108—116 fillér kilónként. — A feladás előtt a husokat teljesen ki kell hűlni hagyni és azokat lehetőleg az éjjeli vonattal feladni, nehogy az őr megromolva érkezzék. — **Vadfélék:** őz 160—180, szarvas 80—84, vad-disznó 70—90 fillér kilónként. — **Tojásban** lanya az üzlet és ma I. rendű friss tetű árú 56.—, gyengébb minőségű 54.— koronát jegyztettedeti ládánkat. — **Tejtermékek:** I. rendű szölv. teavaj 170—190, jó friss főzővaj 140—150, 150, friss tehénturó 12—16 fillér kilónként. **Élő baromfi:** Rántani való csirke 1.20—1.50, sütni való 1.50—2.20, tyúk 2.—2.90, kacsa 2.—3.—, lud 3.60—5.— korona páronként minőség szerint. — **Vagott baromfi** kevés érdekli, de az érdeklődés is lanya. — **Gyümölcsfélék:** Kajszinbarack ára fokozottabb érdeklődés mellett emelkedett és ma I. rendű szines árú 16—20, I. rendű 10—14 korona 100 kilónként. Oszinbarack I. rendű 40—50 fillér 26—34 fillér kilónként. Meggy keményszemű 24—40, lágy 12—20 fillér kilónként. Ribizli 12—16, egres 10—20 fillér kilónként.

Szeszarak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 46.50 korona pénzben, 47.50 korona áruban. — Bécsben a kontingentált készáru 46.60 korona pénzben, 46.80 korona áruban.

Borjavásár. 1904. évi július hó 12-én. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaságtól.) Fellajítás. Belföldi élő borju 521 drb, leölt borju — db. bécsi borju — darab, növendékmárha — darab, élő bárány — darab, leölt bárány — darab. — Árjegyzések: Belföldi élő borju I. rendű 76—88 f.-ig. kivételes 90—96 fillér, II. rendű élő borjukért 56—74 f.-ig I. kilónként, leölt borju I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivét. — f. kilónként, levonas nélkül. Rugott borjukért — f.-ig. Növendékmárha 50—60 f.-től — f.-ig. I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig I. k.-kint. Bárány élő — K., leölt bárány — korona, kivételesen — K.-ig páronként. Az irányzat lanya, az árak ismét 8—10 fillérrel kilogrammonként hanyatlottak.

Sertés-konzumvásári jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közvagóhid intézése.) Július 12-én. Fölhajítás összege 478 drb sertés, 6 darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 446 darab sertés, — darab süldő, összesen 924 darab sertés, 6 darab süldő. Eladatott 637 darab sertés, 6 darab süldő. Eladatlan maradvány 287 darab sertés, — darab süldő. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok. — Következő árak jegyzettek: Zsirsértés: Öreg I. r. 350 kilogramm felül 86—91 K.-ig, II. rendű 280—350 kilogramm 84—88 fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogramm felül 92—96 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 88—95 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 83—88 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussértés: nehéz 300 kilogramm felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm — 90 fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogramm — fillér. Árak minden levonas nélkül, kilogrammonként, elősúlyban értendők.

Bécsi sertésvásár. A st.-mári központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásárra felhajtott 4704 süldő, 2438 közép és 2842 nehéz sertés.

Jegyzések kilogrammonként, élő súlyban (a fogyasztási adót beleszámítva): elsőrendű sertés 99—101 fill., kivételesen 102 fillér, középminőségű 93—101 fillér, könnyű sertés 99—96 fillér, kivételesen — fillér, fiatal sertés 76—96 fillér, süldő — fillér.

A budapesti gabonatorzsde.

Budapest, július 12.

Szilárd iránzat mellett 45.000 métermázsza buza került a forgalomba 5, finomabb áru 10 fillérral magasabb áron.

Rozsban szilárd volt az iránzat. Zabban, takarmányrúpában és tengeriben 5 fillérral emelkedtek az árak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 1500 mm. 79 k. 9 K. 75 f., 400 mm. 80 k. 9 K. 75 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 75 f., 150 mm. 81 k. 9 K. 67 1/2 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 75 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 65 f., 100 mm. 79-8 k. 9 K. 75 f., 2000 mm. 79-8 k. 9 K. 67 1/2 f. (jul. 11-re), 100 mm. 79 k. 9 K. 60 f., 400 mm. 79 k. 9 K. 65 f., 200 mm. 79 k. 9 K. 65 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 65 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 70 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 60 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 65 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 67 1/2 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 60 f., 100 mm. 78-7 k. 9 K. 60 f., 130 mm. 78-5 k. 9 K. 62 1/2 f., 140 mm. 78-5 k. 9 K. 60 f., 200 mm. 78 k. 9 K. 55 f., 100 mm. 77-8 k. 9 K. 40 f.

Fehérmegyei: 200 mm. 78 k. 9 K. 40 f., 300 mm. 77-5 k. 9 K. 35 f.

Oroszházi: 3000 mm. 79 k. 9 K. 71 1/2 f. **Makói:** 4800 mm. 79 k. 9 K. 67 1/2 f.

Felsőmagyarországi: 600 mm. 76 k. 9 K. 15 f.

Pestmegyei: 250 mm. 80 k. 9 K. 60 f., 150 mm. 80 k. 9 K. 55 f., 200 mm. 79-5 k. 9 K. 65 f., 150 mm. 79 k. 9 K. 60 f., 750 mm. 77 k. 9 K. 52 1/2 f., 800 mm. 77 k. 9 K. 50 f.

Bánáti: 1660 mm. 77 k. 9 K. 35 f. **Bánsági:** 1270 mm. 77 k. 9 K. 40 f., 200 mm. 77 k. 9 K. 40 f.

Becskereki: 5000 mm. 77 k. 9 K. 22 1/2 f., 2400 mm. 77 k. 9 K. 22 1/2 f.

Szerbiai: 2000 mm. 77 k. 8 K. 55 f.

Raktárúru: 3000 mm. 77 k. 9 K. 20 f., 1000 mm. 78 k. 9 K. 20 f., 1000 mm. 77 k. 9 K. 20 f., 2280 mm. 76-8 k. 9 K. 15 f., 160 mm. 76-5 k. 9 K. 25 f., 150 mm. 76-5 k. 9 K. 25 f.

Új buza. Tiszavidéki: 1000 mm. 81 k. 9 K. 67 1/2 f., 500 mm. 81 k. 9 K. 62 1/2 f., 500 mm. 80 k. 9 K. 55 f.

Pestmegyei: 1000 mm. 80 k. 9 K. 50 f., 500 mm. 80-5 k. 9 K. 52 1/2 f., 500 mm. 80 k. 9 K. 40 f., 200 mm. 79 k. 9 K. 42 1/2 f.

Bánáti: 1000 mm. 79 k. 9 K. 35 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 1350 mm. 6 K. 45 f., 650 mm. 6 K. 45 f., 400 mm. 6 K. 40 f., 150 mm. 5 K. 32 1/2 f., 300 mm. 6 K. 37 1/2 f. paritásra, 390 mm. 6 K. 50 f. három hónapra.

Új áru: 200 mm. 6 K. 55 f. paritásra.

Árpa: 200 mm. 6 K. 30 f., 300 mm. 6 K. 22 1/2 f., 200 mm. 6 K. — f. (dohos) paritásra.

Zab: 100 mm. 6 K. 50 f., 100 mm. 6 K. 45 f., 200 mm. 6 K. 45 f., 100 mm. 5 K. 40 f. paritásra.

Tengeri (új): 500 mm. 5 K. 57 1/2 f., 100 mm. 5 K. 55 f., 100 mm. 5 K. 52 1/2 f., 300 mm. 5 K. 50 f. waggona rakva, 600 mm. 5 K. 50 f., 1600 mm. 5 K. 48 f. hajóhoz szállítva.

Kézpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktörzsde szokásai szerint, kézpénzben és kilogrammonként.

Buza	Kilós	50 kilogramm ára		50 kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig	K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	76	9.05	9.80	79	9.45
	77	9.20	9.40	80	9.55
	78	9.25	9.45	81	9.65
Fehérmegyei	76	8.95	9.10	79	9.35
	77	9.10	9.30	80	9.45
	78	9.15	9.35	81	9.55
Pestvidéki	76	8.95	9.20	79	9.35
	77	9.10	9.30	80	9.45
	78	9.15	9.35	81	9.55
Bánsági	76	8.85	9.05	79	9.15
	77	8.95	9.15	80	9.25
	78	9.05	9.25	81	9.35
Békási	76	9.05	9.20	79	9.30
	77	9.20	9.40	80	9.45
	78	9.25	9.50	81	9.55
Szerb	76	—	—	81	—

Egyéb gabonafélék	50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig
Buza	—	—
Árpa	6.20	6.45
Köles	5.95	6.20
Zab	5.70	5.90
Tengeri	6.80	6.45
	6.10	6.25
	5.40	5.50
	—	—
	—	—
Ropca	10.00	10.25

A határidőszület folyamán a következők történtek:

Októberi buza	9.26-9.27-9.28-9.24
Áprilisi buza (1905)	9.53
Októberi rozs	6.84-6.88-6.84-6.85
Juliusi tengeri	5.50
Augusztusi tengeri	5.53-5.57
Szeptemberi tengeri	5.67-5.68
Májusi tengeri (1905)	5.88-5.87-5.87-5.90
Októberi zab	6.52-6.50-6.62

Déli egy órakor a következők záróárakat állapítottak meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza	9.24-9.25
Októberi rozs	6.85-6.86
Augusztusi tengeri	5.57-5.58
Szeptemberi tengeri	5.67-5.68
Májusi tengeri (1905)	5.89-5.90
Októberi zab	6.60-6.61
Káposztarepce aug-ra	10.35-10.45

Délután fél 5 órakor zárul:

Októberi buza	9.26-9.27
Októberi rozs	6.86-6.87
Októberi zab	6.65-6.66
Juliusi tengeri	5.58-5.59
Májusi tengeri (1905)	5.91-5.92

A budapesti értéktörzsde.

A mai előtörzsdén igen csekély forgalom mellett az iránzat, miután Bécsben az államvasut és egyes magyar értékek keresettek voltak, szilárd maradt, üzlet azonban nem fejlődhetett mert az üzerek legnagyobb része nyaralás végett elutazott. A mai medőprolongáció elintézése gyors és sima volt. Délben változatlan berlini jegyzésekre igen csekély volt a forgalom és csak szórványosan fordult elő kötés. Valuta és ércáru változatlan.

A helyi értékek piacán nyugodt volt a hangulat.

Előtörzsde. Szilárdult. Osztrák hitelrészvény 639.75—640.25. Magyar hitelrészvény 749.50—649.75. Osztrák-magyar államvasut 638.—738.50. Jelzalogbank 502.50—502.75 korona.

Déli törzsde. Üzletetlen. Osztrák-magyar államvasut 638.50. Városi villamos vasut 330.—korona.

A helyi értékek piaca javult. Kötetett: Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaság 476 korona.

A prémiumüzletben díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.—korona, 8 napra 8—9 korona, 1904. június 80 végére 12—14 korona.

Utőtörzsde. Az utőtörzsdén kötés nem fordult elő.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadoság.		Pénz		Áru	
a) Magyar államadoság.					
Aranyj. med.	118.50	119.—	1870. áll. ny.-k.	207.—	210.—
Koronajáradék	97.15	97.55	Magy. földte-	—	—
Koronaj. utilán.	—	—	herm.	98.50	99.50
Aranyj. med.	97.15	97.35	Hov.-szel. jelz.	—	—
Koronaj. 3/2/90	89.—	89.50	10 év. körv.	98.—	99.—
Vaskapu-köl.	83.—	88.—	Tiszai nyer-	—	—
			kölés. 200 K.	162.—	165.—
b) Osztrák államadoság.					
Koronaj. máj.	93.—	99.50	Papirj. feb.—	—	—
—nov.	—	—	aug.	92.75	100.25
			Koronaj.	99.—	99.50
c) Egyéb nyilvános kölcsönök.					
Budapest fiv.	96.—	96.75	Temes-Béga-	98.—	99.—
1897. 4% köl.	—	—	társulat 4%	—	—
Közeledési vállalatok részvényei.					
Adria tengh.	476.—	478.—	Epest-Ujpest-	—	—
Bpesti közút	—	—	rátomp. vill.	175.—	185.—
Vaspálya 5%	—	—	Déli vasut.	—	—
Ugy. jul. med.	570.—	571.—	Ugy. jul. ált.	82.—	83.—
Bpesti közút	—	—	Dunagőzhajóz.	85.—	86.—
Vp. ált. jegy	350.—	360.—	Kassa-odierb.	378.—	383.—
Bpesti vill. va-	—	—	Osztr.-magyar	—	—
rosi vp. 1908.	390.—	393.50	Államvasut.	—	—
Bpesti vill. va-	—	—	Ugy. jul.-ra	638.25	638.75
rosi vasut	—	—	—	—	—
Ugy. élv. jegy.	110.—	115.—			
Vasmű- és gépgyár-részvények.					
Első m. gad.	150.—	166.—	Nicholson	305.—	312.—
Gépgyár	—	—	Bimamurányi	—	—
Danubius	172.—	174.—	Ugy. jul.-ra	402.50	409.—
Ganz	8100.—	8176.—	Schlick	350.—	360.—

Bankok.	
Angol-osztrák bank	279.— 281.—
Első magyar iparbank	326.— 340.—
Fiunei hitelb.	136.— 138.—
Hazai bank	210.— 212.—
Hermes m. ált. váltótd. r.-t.	240.— 290.—
Magyar hitelb.	— —
Ugyanaz jul. med.	749.50 750.—
M. agr. és járb.	450.— 460.—
Ugyanaz jul. med.	— —
M. agr. és járb.	— —

Biztosító-társaságok.	
Bécsi biztosító	430.— 440.—
Bécsi élet- és járadékbit.	645.— 655.—
Első magy. ált.	820.— 840.—
Fonclöre	242.— 244.—
M. jég- és vizr. bit.	— —
Nemz. baleset	240.— 250.—
Pannónia vítvz.	220.— 230.—

Bányák és téglagyárak.	
Északm. kősz.	226.— 229.—
Felsőm. bánya- és kohó	510.— 520.—
Jstv. tégl. gy.	100.— 105.—
Kőhány. gozsg.	940.— 980.—
Magy. aszfalt.	137.— 140.—
M. Al. kőszénb.	280.— 282.—
M. kerámiai	140.— 144.—
Salgótarjáni	540.— 546.—
Ujlaki tegla- és meszégő	817.— 822.—

Különböző vállalatok részvényei.	
Ált. vag. köl.	630.— 670.—
Bpesti ált. vill.	310.— 315.—
Bettlőtd. r.-t.	205.— 215.—
Gyapjau.-gyár	2350.— 2355.—
Részvényserf.	2400.— 2400.—
Székéshizl. r.-t.	475.— 495.—
Szódium-gyár	210.— 220.—
Piumet rizsh.	2600.— 2703.—
Gschwindt-féle szeszgyár	975.— 1000.—
„Hungaria” mlk.	— —
trágya	215.— 225.—
Óbányai pelg.	— —
sortőz	275.— 285.—
M. cukoripar	1510.— 1510.—
M. villamoság	280.— 292.—
Nemzetk. vil-	— —
lamoság	560.— 566.—
Nemzetk. vag-	— —
gokk 3/90	518.— 538.—
Royal-szálló	— —

Malomok.	
Concordia	180.— 190.—
Első budapesti	1090.— 1080.—
Erszébet	430.— 435.—
Lujza	220.— 230.—
Henger	800.— 820.—
Moln. és sútdk	875.— 885.—
Victoria	470.— 480.—

Sorsjegyek.	
Bazilika	19.50 21.50
Ugy. o. felülb.	21.— 29.—
Bocsvárosi	510.— 525.—
Jó-ziv	10.— 11.—
Ugy. o. felülb.	10.— 11.—
M. város-kör.	27.— 29.—
Ugy. o. felülb.	29.— 31.—
Ólasz vörös-k.	42.— 44.—
Ugy. o. felülb.	45.— 47.—
Osztr. vörös-k.	54.— 56.—
Osztrák hitel. 45.	45.— 47.—
Palfy	160.— 170.—

Féznemek.	
M. vagy oszt.	11.35
arany vert	11.43
M. vagy oszt.	11.27
arany 15r.	11.39
20 frc. arany	18.99
20 márk. arany	23.44
Német bir. b.-jegyz (100M.)	117.30
Francia jegyz	95.—
Óbányai jegyz	85.10
Római jegyz	94.20
Ezerb jegyz	92.25
Rubel	253.—

A budapesti terménytorzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árformákat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 45.—52.— korona, vörös aprószemű 40.—43.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánsági — korona, középszemű 44.—46.— korona, nagyszemű 48.—52.— korona. Disznószir: budapesti 61.—61.50 korona, vidéki — korona. Táblaszaionna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 51.—51.50 korona, 3 darabos 55.50—56.— korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlavóniai 12.50—13.— korona, szerbiai 10.50—11.— korona, azonnali való szállításra.

A bécsi értéktörzsde.

Az előtörzsdén tekintet nélkül a kedvezőtlen külföldi jegyzésekre és a bolgár felkelőknek a keleti vasut ellen intézett merényletére, szilárd volt az iránzat. Államvasut és Bustiehrader lit. B. részvények iránt élénk volt az érdeklődés, mire mind a kettőnek javult az árfolyama. Emelkedett a magyar jelzaloghitelbank újabb záloglevél kibocsátások következtében és a felsőmagyarországi bánya- és kohó is, ebben az utóbbiban azonban nem fordult elő kötés. A renték közül Osztrák aranyjáradék emelkedett.

A déli törzsdén az államvasut újabb áremelkedésével kapcsolatban a többi értékek is javultak. Az alpesi részvény gyengült. Prágai vasmű 2200, Csehbánya 1270, Braxi kőszén 605.

Zárlat nyugodt. Berlin gyenge iránzatot jelent, amit egy bogyár hamis mérlege okozott. Prágai vasmű 2/8—3/8.

gyar kelet vasuti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 503.—. Adria hajózási r. t. 474.—.

Bécs, július 12. (Osztrák értekez. ábrlata.) 4-20% papírfaradók 99.45. 4-20% ezüstfaradók 99.40—100.05. 4% osztrák aranyfaradók 118.70. Osztrák korona-jaradók 99.25. 1860. sorsjegy 152.25. 1864. sorsjegy 256.—. Osztrák hitelsorsjegy 462.—. Osztrák hitel-részvény 640.—. Angol-osztrák bank —. Union-bank 516.50. Bécsi bankgyűléslet 511.75. Osztrák Länderbank 426.—. Osztrák-magyar bank 1619.—. Osztrák-magyar államvasut 638.—. Déli vasut 80.90. Elbévölgyi vasut 423.50. Dunagőzhajózási társaság 857.—. Alpesi részvény 427.75. Dohányrészvény 344.—. 20 frankos arany 19.01. Cs. kir. arany (vert) 11.23. Londoni váltóár 239.45. Német bankváltók 117.40. Lipó-kohó 851.—. Bécsi Tramway Ltt B. —. Bécsi Tramway Ltt A. —. Osztrák Lloyd 685.—. Török sorsjegyek 127.75. Az irányzat gyengébb.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 12. A sertésüzlet irányzata: csendes.

A) **Hízott sertések ára:** I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (párónkint 400 kilogrammon felüli sulyban) — fillérig. Öreg közép (párónkint 300—340 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Fialat nehéz (párónkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 114—116 fillérig. Fialat közép (párónkint 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 115—116 fillérig. Fialat könnyű (párónkint 260 kilogramm terjedő sulyban) 115—116 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (párónkint 280 kilogrammon felüli sulyban) — fillérig. Közép (párónkint 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű (párónkint 240 k.-gramm terjedő sulyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz párónkint 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép (párónkint 260—320 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (párónkint 240 kilogrammon felüli sulyban) — fillérig. Könnyű párónkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (párónkint 300 kilogrammon felüli sulyban) 114—116 fillérig. Közép (párónkint 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 112—114 fillérig. Könnyű (párónkint 260 kilogramm terjedő sulyban) 113—115 fillérig.

Sertéslétszám: 1904. július 10. napján volt készlet 35.622 darab. — 1904. július 11. napján felhajtott 815 darab. 1904. június 11. napján elszállított 469 darab. 1904. július 12. napján maradt készletben 35.968 darab.

legjobb új és
gyors használat **ZSÁK**
izhatlan ponyva legolcsóbban kapható
FISCHER J. ponyva- és zsák-
árúházában =
BUDAPEST, V., Nádor-utca 21—33.
Vessék állandóan, minden mennyiségben, használt zsákok és becsorodott ujakra használt termékeiket.
Fonyvakiosztó intézet. Legszolidabb kiszolgálás.
ALAPITVA 1882.

Harisnya-király
Kizárólag Teréz-körút 2.

Dóczi M.
BUDAPEST,
Kerepesi-út 10. sz.
A főváros legnagyobb
cipőraktára

Férficipő:

Borjúbőr alma vagy botós	3.20.	füzés 3.50.	bakancs	3.70
Barna zerge, füzés vagy cugos 3.50.	bagaribőről	4.—		
Finom szalonlakk, cugos 4.20.	füzés 4.50.	gombos	4.80	
Elegáns amer. box, cugos 4.20.	füzés 4.50.	gombos	4.80	
Elegáns francia sevró, cugos 4.50.	füzés 4.70.	gombos	3.—	
Derby-bakancs box- vagy szalonlakkból	5.—	sevrőből	3.50	
Tennis-cipő Chrom-talppal és szürke szarvasbőrről	2 fről	füzőbb		

Női cipő:

Lakk vagy serge, kivágott 1.60.	kereszt- vagy kétszálós	2.—	
Fekete vagy sárga serge, cugos 3.—	füzés 3.20.	gombos 3.50	
Finom szalonlakk, füzés vagy cugos 3.50.	gombos	3.80	
Sárga vagy barna bagaria, füzés 3.50.	gombos	3.80	
Elegáns amer. box, cugos 3.50.	füzés 3.60.	gombos	3.80
Finom francia sevró, cugos 4.20.	füzés 4.40.	gombos	4.80
Ujdonnag szürke szarvasbőr, füzés vagy gombos	4.—		
2 vagy 3 spanglus, füzés vagy gombos felcipő	2.50		

Vidéki megrendeléseket utánvétellel pontosan eszközök, nem megfelelőit kicserélek. 10 forintot felül bérmentve.
Uj árjegyzék és csomagolás ingyen.

SZINNHÁZAK.
Szerda, 1904. július hó 12-én.

VÁROSL. NYÁRI SZINNHÁZ.
Nyáral Antal és Tanai Frigyes fellépésével
A hét Schiészinger.
Látványos énekes bohózat 5 felv. Kezdeté 7 1/2 órákor

FŐVÁROSI NYÁRI SZINNHÁZ.
Rózsahegyi Kálmán mint vendég
A Charlie néjje.
Bohózat 3 felvonásban. Kezdeté 7 1/2 órákor.

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN
SZIMFONIA HANGVERSENY
Kezdeté d. n. 5 órákor. Vége este 10 órákor.

ŐS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!
Nyitva d. n. 8 órától reggeli 4 óráig.
Ma szerda, július 13-án

Ne mulassza el senki megnézni a nagy varázslatpádon a The Holborn's bámulatos karantánművészeket és a The Life Guard Kossaka, kocka-csapatot, a többi szenzációs attrakció keretében.

FOLIES COMIQUE.
Az elválasztott feleség.
Moulin rouge a la Paris.
Katonaszokor és különféle zenekörök.
Bülepődji 60 fill. Kedvesemnek jegyek a városi tözsdékben kaphatók.

Július 16-án, lép föl először:
ALEXIA,
a Turbillon-tánc feltalálója. A világ legszenzációsabb variété-zsáma!
Csütörtökön kezdődik a háromnapos francia ünnepség!

Tarcsa gyógyfürdő
Vasvárnegyében.
Gyógy- és tápláló szén-víz források.
A lezajló módosított szerinti berendezést pezsgő és ásványvíz, valamint vasfürdő. Kellencek, művészek, és a környék minden igényének megfelelő ólós kátsók; villanyvilágítás, 4 fő vendéglő, egészségügyi, szaporító, szesz, szőlő, kávéházak. A fő szertek baktériális ártalmú, vésztelenség, további a legújabb és ósmódeli szerkek bejött, ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 22-től szeptember végeig.
Az évi üzemeltetést június 15-ig és augusztus 15-től szopi, végelje tömésben oltó b. árak. Folytatási szaki szegélő az kívánatra prospektus kld a fürdőigazgatóhoz. Alapító: Fürdő-örv. dr. Bura Károly v. dr. Sándor. Társaság: Károly forrás- és kőműves mnt. Övezer jéval kitűnő vizuális ajánlat. Megrendelések Tarcsa fürdőigazgatóhoz intézendők és Budapesten Edecsky L. os és kir. udv. szállítóhoz (V. Erzsébeti r. k.) Vasuti állomás, post. és távirati helyben. Budapesti és vidéki postai Tarcsa-úti állomásnál gy. l. és ill. oltó- és szoci. közlések, p. sz. sz.

KÉZMUNKA
képes árjegyzékem 270 oldalon, 2600 részletesen körülírt rajzokkal sorolja fel a női kézmunka összes anyagait és teljes utbaigazítást nyújt azon vetőknek akik megrendeléseiket személyesen nem eszközölnék, kivételre ingyen és bérmentve küldöm

Bérezsi D. Sándor
Kézmunka-árjegyzékes
Budapest, Király-utca 4.
VICTORIA elsőrendű hímzőgép 6 koronás.
„KOH-I-NOOR“ elsőrendű, mosást és festést is géphimzőgépek Singer, Wheeler & Wilson stb. gépekhez engedélyt hajtó rakta.
Ujdonság! DAYSI-TI, aszernyunka készítéséhez északi pamutlat ára használati utasítással K 3.50.

Valódi angol Lawn-Tennis.
Tornaeszközök, függő-ágyak és mindenemű hálóik. Ruhaterítő-kécek fehér kenderből, vízmentes ponyvák, zsákok és kenderűszek legolcsóbb megfizethető forrásra:

Seffner Antal
sporteszközök és kétélygártó ipartelepe
Budapest, IV., Károly-utca
bútszám 12.
(Kézp. városi házi építlet.)
Alapított 1878.
Telefon: 15—56.
Képes árjegyzék kld a kérésre bérmentve.

Dr. FRIM-féle
hülyék és gyengeelméjűek
budapesti intézete
Budapesten, VII., Erzsébet királyné-ut 15-17. sz. a.
Fevesz élethosszára is betegeket.
Nehézkórosoknak külön osztály.
Prospektus ingyen. Díjazás mérsékelt.

ÓVÁS!
A magyar gazdaság szíves figyelmébe!
Sok budapesti ügyek az utóbbi időben új hirtelenséggel teszt kőz a lapokban, melyben a lehoztolenséggel oltó sorozatos kölcsönös igények.
Fon ügyekről ígéretekkel sokan vált-hajtak valera, mert a hirdetői feltételek meg-
Vidéki megrendeléseket utánvétellel pontosan eszközök, nem megfelelőit kicserélek. 10 forintot felül bérmentve.

En nem ígérek semmit!
Hárem aki beháldi hozam a bíróságra vonatkozó felkérési-kíváratot és kataszteri bírókat, ívet, anélkül:
1. Megszerezem a kölcsönöt 15—75 évi időtartamra a legelőnyösebb módon, minden előzetes költséget nélkül 10 nap alatt.
2. Engedélyezem az új kölcsön a feltételeket és a kölcsön elvételéig a vállalatot, vagy vállalatvezetőt azokkal azokkal, hogy bármilyen körülmények között a vállalatot.
3. A kölcsön kölcsönben lesz kifizetve és előzetes fél évi felmondással bármikor visszavonható, de az intézet nem mondhatja fel.
4. Kamattól tőke is töltésére van.
5. A megfolytított cselekvő juttalék csak a kölcsön folyósításával üzemel.
Töltes kizárólag
SÓTH LAJOS
(volt banktisztviselő)
bankügynök-iroda Budapest,
VIII., Benczúr-utca 11. sz.
(a Népszínház mellett).

!! Helyiségváltoztatás !!
Hirtelen jelentkező helyiségem a verők vagy létezőtől folyóan szállított bonyolult, cunclifonyva elpáru-
Kérje nagy fényképes árjegyzékemet ingyen és bérmentve.

Férfi-cipő: Borjúbőr, víz, alma vagy botós	3.20
Elegáns borjú vagy víz, füzés	3.50
Szalonslakk, sevró, füzés vagy cugos	4.—
Boxbőr, cugos vagy füzés 4.—	gombos 4.50
Sárga, bagaribőr, füzés vagy cugos	4.80
Sevró vagy lakk, füzés	1.50
Tisztelgő, lakk vagy sevró	4.—
Borjúbőr, katonabakancs 3.50, boxbőr	4.50
Női-cipő: Elegáns, cugos vagy füzés	3.—
Box, sevró vagy lakk, füzés	3.50
Box, lakk, sevró, gombos	3.80
Elegáns vagy drap szarvasbőr, füzés	3.20
Lakk, sevró, spanglus	2.80
Sevró vagy lakk, rugalmas	2.60
Lakk vagy bőr, kivágott cipő	1.60
Sárga, női, füzés vagy cugos	3.20
Gyermek-, sport- és komatelpők vagy vállastáskák. Meg nem felelő árú kicserélték vagy a pénzt visszadom.	—

Agulár Dávid BUDAPEST, VII., Erzsébeti-körút 4/a.
A 9332. számú
„Eljárás és gép fogazott éllü sarlók elvállaltására“
című 1897. január 30-ról kelt magyar szabadalomra
verők vagy engedélyesek kerestetnek
Szíves ajánlatokat „W. M. 4372“ jellegre al. Messse Rudoi, Bécs, I., Seilerstätte 2. továbbít.

BUTOROK.
Háló, ebéd- és szalon-butorok, úgy készpénzért, mint részlet-
fizetéssel árleltetésre kénytelen, minden mint táskák, kaphatók.
Erzsébet-körút 48. Koyallal szemben.
BUCHINGER J. butoriparosnál.

Millió úr és hölgy használja a „FEEOLIN“-t.
Kérdése csak használatát, hogy a „FEEOLIN“ nem a legjobb kozmetikai készítmény, hanem a legolcsóbb és legbiztonságosabb. A „FEEOLIN“ használata által a legújabb orvosi eljárásokkal ellátott szappan. Jóllehet továbbá hogy az arcból és rancól, bőrártalól (Mitesszer) és arcpörpöréseket (Wimmer) stb. a „FEEOLIN“ használata által nyomatlanul eltűnnek. A „FEEOLIN“ a legjobb háztartási — háztartási és háztartási, megakadályozza a hajhullást, a megkopaszodást és a fejbőrgyógyulást. A „FEEOLIN“ egy az legújabb és legolcsóbb forrasztóanyag. A „FEEOLIN“ által-
Kérje nagy fényképes árjegyzékemet ingyen és bérmentve.

von Gebrauch Nach Gebrauch

PÉNZKÖLCSÖN!

A pénzkölcsönt kereső közönség figyelmét fölhívjuk azon kedvező körülményre, hogy vállalatunk mindenféle pénzkölcsönügyben teljesen díjtalanul szolgál utbaigazítással, tanácsal és részletes fölvilágosítással, ha az iránt akár szóbelileg, akár levélelileg keresik meg. Kimerítő prospektus (üzleti tudósítás) ingyeu. Kizárólagos címünk és központi irodánk:

PÉNZÜGYI TANÁCSADÓ

Budapest, VII., Klauzál-utca 6.

TELEFON 16—42.

Törvényt. bejegyzett cég.

Folyósítottunk 14 nap leforgása alatt, minden előleges költség nélkül, kötelezvényre (váltó nem kell) **6—7% kamatu kölcsönt** tetszésszerinti időtartamra (5, 10, 12, 15, 20, 25 évre), a legtöbb esetben kezes nélkül, tehát csupán egyedüli aláírásra; és ha mégis szükségeltetnék kezes, akkor külön díj nélkül gondoskodunk azokról. A tőke- és kamattörlesztés 1000 korona után havonta, például: 20 éves törlesztésnél 7 kor. 50 fillér, 15 éves törlesztésnél 8 kor. 70 fillér.

Az ily módozatú kölcsönt folyósítottjuk

KÖZTISZTVISELŐK-

nek, ugymint: állami, megyei és városi hivatalnokoknak, katonatiszteknek főhadnagytól kezdve), vasuti hivatalnokoknak, bármily alkalmazásban volt nyugdíjasoknak, bírának, tanároknak, tanítóknak, nyugdíjigényrel bíró magánhivatalnokoknak, dunagőzhajózási, tengerhajózási, vízszabályozási, csatornázási tisztviselők, továbbá déli-kassa—odübergi és egyéb magán- vagy helyiérdekű vasutak kivatalnokainak, kiknek legalább 1800 korona törzsfizetésük, vagy ha nyugdíjban vannak, akkor legalább 1200 kor. évi nyugdíjuk van. Ezek az egyáltalán elérhető legmagasabb összegű és egyebekben is a legelőnyösebb feltételi kölcsönt

KAPHATNAK

általunk. Levélelbeli válaszáshoz a válaszbélyeg csatolása mellett megírandó: név, lakás, állás, fizetés és az eddigi szolgálati idő mennyisége. **Régi tartozásokat konvertálunk** a törzsfizetés arányában akként, hogy az illető kifizetheti összes adósságait és még kézpénzt is készhez kapjon. Ha akármily nagy összegű tartozása is van, kísérelje meg az adatok közlésevel irodánkhoz kérdést intézni, mert, ha egyáltalán keresztülvihető a kölcsönügylet szolid alapon, akkor mi bizonyára megtaláljuk a lebonyolítás módját. Ha most nem is lenne szüksége kölcsönre, hanem csak később, hónapok után kívánna azt igénybe venni, akkor is tegye meg kérdéseit most, hogy megállapodásra jutva, a szükségelt időre pontosan megkaphassa a

KÖLCSÖNT.

Kimutatás, hogy ca. ki mennyi kölcsönt igényelhet:

1800 korona törzsfizetéssel kaphat	1800 kor. kölcsönt
2000 " " " " " " " " " " " " " " " "	3000 " " " " " " " " " " " " " " " "
2200 " " " " " " " " " " " " " " " "	4000 " " " " " " " " " " " " " " " "
2400 " " " " " " " " " " " " " " " "	5500 " " " " " " " " " " " " " " " "
2600 " " " " " " " " " " " " " " " "	6000 " " " " " " " " " " " " " " " "
2800 " " " " " " " " " " " " " " " "	6500 " " " " " " " " " " " " " " " "
3000 " " " " " " " " " " " " " " " "	7000—7500 " " " " " " " " " " " " " " " "
4000 " " " " " " " " " " " " " " " "	8500—9000 " " " " " " " " " " " " " " " "
5000 " " " " " " " " " " " " " " " "	10000—12000 " " " " " " " " " " " " " " " "
és így tovább.	

A hitelintézet a megszabott törlesztési idő előtt a kölcsönt nem mondhatja föl, de a fölvevő bármikor visszafizetheti azt.

Kölcsönt kieszközlünk **katonai házassági óvadékra**, értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, legalább négy éves életbiztosítási kötvényekre és mindennemű óvadékra

VÁLTÓKÖLCSÖNT

folyósítottunk minden fővárosi és vidéki hitelképes egyénnek 500 koronától egy millió koronáig. Váltókölcsönhöz föltétlenül kezesek kívántatnak és ezekről a kölcsönkérő tartozik gondoskodni, továbbá budapesti kölcsöntkérő 5 korona, vidéki pedig 6 korona tudakozódási díjat tartozik fizetni. Kezes nélkül váltókölcsön csak akkor engedélyezhető, ha a kölcsöntkérőnek birtoka van és megengedi, hogy a kölcsön a birtokra kebeleztessek.

JELZÁLOGKÖLCSÖNT

folyósítottunk földbirtokra és nagyobb vidéki városban levő bérházra 5 évtől 85 évig terjedő törlesztési időre $3\frac{1}{2}$ —4% kamattal mellett. Kérdezősködéseknél tanulmányozás végett beküldendő címünkre: földbirtoknál a kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonat, bérháznál pedig a hiteles házbérjöveldelmi kimutatás és telekkönyvi kivonat. Ezen iratok beküldése még semmire sem kötelező és ha megállapodásra nem jutunk, akkor az iratokat azonnal és díjfölszámítás nélkül visszaküldjük.

TÁRCAHITELT

számlahitelt, visszszámítolási hitelt folyósítottunk intézeteknek, vidéki bankoknak, takarékpénztáraknak, gyárosoknak, vállalkozóknak, ház- és földbirtoktulajdonosoknak, bejegyzett kereskedelmi cégeknek, malom- és bányatulajdonosoknak, gyógyszerészeknek stb. stb. a legkulánsabb föltételek mellett 4—8 nap alatt.

ELŐLEGET

kieszközlünk terményre, gyapjura, valamint mindennemű kikészített vagy nyersáru, kereskedelmi és ipari cikkekre. Közvetítjük sorsjegyek, értékpapirok és részvények eladását (részletfizetésre is) és vételét. Ugyanezekre kölcsönt kieszközlünk a teljes értékig.

HÁZ ÉS BIRTOK.

Nagyobb birtokok és kizárólag fővárosi házak eladását és vételét is közvetítjük és sikerrel lebonyolítjuk a legrövidebb idő alatt, mert eladások és vételek állandóan vannak irodánkban előjegyzésben az egész országból, sőt külföldi vevők is előjegyzésben vannak. Megkereséseknél a borítékra „Ingatlan osztály” irandó.

Címünk:

Pénzügyi Tanácsadó

kiadóvállalata Budapestben,

VII., Klauzál-utca 6. sz.

A Népszínház közelében.

Minden az egyeztetett beállítás... 4 fillér... Vastagabb betűkkel 6 fillér

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad... VIII., Kerepest-ut 25. sz.

Szerkesztési telefon-sz.: 56-12.

Levelből tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozóinknak a hirdetés számát a kiadvivalattal mindig közölni kell.

Levelezés.

Chrisauchenium. 100 vagy 150 frt övaddal felvett... 20790

Szirtelen. Utolsó levele annyira lehangolt, hogy még most sem... 20790

Róza 23. Hogy van, gondol-e rem? még csokorom eszere. 4668

Augusztin Károly házasságát követően... 10626

Emke piros szefű. Nagydíj halgatagságot nem értem, sem nem tudom... 10626

Henrik 7. Nem értem miért nélkülözök... 4514

Úrind. 50-100 frt. sürgős kölcsönt... 4514

Férjhezmenést. Mindenkinek ingyenesen közvettem... 20723

Betöltendő állások. Gazdasági könyvtár... 10270

Gyári irodába. Keresetük könyvelő, levelező... 10261

Egy 34 éves. Vizsgázott stabil gépezet... 4660

Irodaszolga

100 vagy 150 frt övaddal felvett... 2000

Viciné. Felvételi. Dobány. u. 48/a. 15-6-6... 1993

Pénzügytörténelmi. Könyvelő, segédkönyvelő... 10261

Üzletvezető. 200 frt övaddal keresek... 2001

Házalók. kik ismételtetnek foglalkoznak... 20798

Állást keresők.

Gazdaszónyak. Apóknéknak vagy háztartásvezető... 4369

Házgazdónok. pézártnok, ellenőrök, irodatiszták... 19411

A legszerényebb feltételek mellett, állást v. foglalkozást keresek... 4941

Fodrásznő. rendkívül gyors, kíméletesebb... 48.

Márpiros. ajánlók, dolozók házai... 1927

Oktatás.

Pótviszsgára. biztos sikerrel előkészít... 6010

Cimbalmozás. tanítók, havi 3 frt... 20793

Tanításban. jártas VII. realista szerezni... 46. III. em. 15.

Üzletek.

Üzleteladók. ügyelmek. Mindenféle üzlet... 20410

Papirkereskedés. több iskola közelében, olcsón... 20805

Gyümölcs. zöldség, fa és szőlőültet... 2002

Kávémérés. a főváros forgalmán, melyet... 10294

Fa- és szénüzlet. erős munkásidővel, árval... 10397

Hérbendőcnakrázd. gyümölcs-, csomagoló-üzlet... 14411

Lakatos-, Bádorgalmazás. Budapest, legforgalmasabb... 10408

Üzletelhelyiség. Budán legforgalmasabb... 10405

Kávészár.

Főváros legforgalmasabb helyen... 10407

Fűszerüzlet. sáros helyiség, csinos berendezés... 10399

Vendéglo. a főváros forgalmán utcajában... 10387

Kávésarnok. csinosan berendezés, bilárd... 10400

Vendéglo. VII. kerület legforgalmasabb... 10399

Fűszerüzlet. forgalmán mellette... 10393

Szótársulat. melyben naponta 12 frt. ár... 10393

Pékfiók. forgalmán utcaiban, olcsó... 10391

Tejesarnok. napi 220 liter tejforgalomsal... 10399

Kávészár. napi 100 frt. bevétellel... 10389

Fűszerüzlet. Andrássy-ut. mellett, erős... 20802

Üzleteladók. helybeliek és vidékiek, kik... 20802

Dobánytársulat. 1900 forint tiszta... 10385

Vendéglo. kerthelyiséggel, kellemes... 10385

Felkértem. a nagyérdemű közönséget... 10386

Butor.

Sürgösen. eladó úrasztalok vásárolt... 1992

Butorok. Hálósobák, ebédlő-berendezések... 1992

Butorok. 25 szalagos, olcsóbb szállítás... 1992

Butorok. nagy alkalmi vétele, minden... 1992

Butor. Különféle használt butorok... 1992

Szöveggyűjtemény. sürgösen eladó... 1954

Műhelyben készült butoraimat... 10263

Elkészítés miatt. 50 szobák, konyhák... 82001

Butorok. részletfizetésre... 82001

Pénz.

Pénzkölcsönt. kezes nélkül 400 koronánál... 6009

200-400 koronát kezes nélkül gyorsan... 6070

Kölcsönt. nyugdíjhepes köztisztviselőknél... 2128

Pénzkölcsönt. 400 koronát kezes nélkül... 20803

Lakás-bérlés. Csilnosan butorozott szoba... 1994

Elegáns szobák. kiadók esetleg napokra... 1996

Egy különbejárattal teljesen fűtött... 1994

Utcai kőbőrdobók... 10271

Elegáns szoba.

Kényelmesen butorozott... 1996

Lakás. új háza, kertről nyíló... 20804

Házak, birtokok. legnagyobb városokban... 10415

Ellátást. lakással keres két hivatalnok... 20799

Atadó. két szoba, konyha, gázvilágítás... 6004

Elegánsan butorozott szoba... 1948

Nyaráló. a Svábhegyen... 10263

Különfélék. Részletfizetésre porcellán szervizek... 20675

Mosó- és takaró-tűzők... 2067

Veszek. festett komolyabbutor... 2006

Bicikl. valódi Puch-féle... 2006

Cimbalom. 30 forintért eladó... 2005

Egy szép fehér menyasszonyi ruha... 2006

Izletes házköszti kapható egy... 6011

Vevők! KI akar olcsóbb? 10418

Befőzéshez válogatott nagy... 20797

Boroshordók. új és egyszer használni... 20801

Underwood írógép... 20801

Állványfa és más jutányosan... 20795

Kékszalint postabüroónknél... 20524

Kávéházi porcellánedények... 1948

Veszünk zálogházi cédulákat... 1994

FABUTOR, RÉZBUTOR

kárpított butor és vasbutor... minőségben és olcsón.

POLLÁK N. IGNÁC Budapest, VI., Teréz-kört 23.

+GUMMI+

valódi párisi oktatás... 250, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Nagy jövedelemre... 10418

Kerékpár-sportvilág. Most küldi szét ország... 10418

Ki felelőben... 10418

M. kir. Államsveták... 10418

A m. kir. Államsveták... 10418

Szóban forgó... 10418

A vonatkozó... 10418

Az ajánlatok... 10418

Az ajánlatok... 10418

Az ajánlatok... 10418

Az ajánlatok... 10418

Az ajánlatok... 10418

Az ajánlatok... 10418

Az ajánlatok... 10418

Az ajánlatok... 10418

Az ajánlatok... 10418

Az ajánlatok... 10418

Az ajánlatok... 10418